

Metody pašování zboží a způsoby jejich odhalování orgány Celní správy v České republice

Methods of smuggling goods and means of their detection by the customs
services in the Czech Republic

Bc. Pavel Dovrtěl

Diplomová práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavel Dovrtěl**

Osobní číslo: **A13544**

Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**

Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Metody pašování zboží a způsoby jejich odhalování orgány Celní správy v České republice**

Téma anglicky: **Methods of Smuggling Goods and Means of Their Detection by the Customs Services in the Czech Republic**

Zásady pro vypracování:

1. Seznámit odbornou veřejnost s problematikou pašování zboží v přeshraničních spojích.
2. Popište přeshraniční režim z pohledu Schengenské smlouvy.
3. Uvedte formy a metody pašování zboží včetně mezinárodních pašeráckých gangů.
4. Analyzujte technická opatření k ochraně státní hranice včetně kynologické ostrahy.
5. Navrhněte postupy spolupráce s ostatními státními orgány.
6. Uvedte návrhy řešení vedoucí ke zlepšení situace, především v technické oblasti.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti II. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. ISBN 978-80-7318-631-9.
2. LAUCKÝ, Vladimír a Rudolf DRGA. Speciální technologie komerční bezpečnosti. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2012. ISBN 978-80-7554-146-9.
3. NAÍM, Moisés. Černá kniha globalizace. Vyd. 1. Překlad Jindřich Mandák. Praha: Vyšehrad, 2008, 303 s. Moderní dějiny (Vyšehrad). ISBN 978-80-7021-866-2.
4. BRODESSER, Slavomír. Celnictví v Československu: minulost a přítomnost. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 1982.
5. NOŽINA, Miroslav. Mezinárodní organizovaný zločin v České republice. Vyd. 1. Praha: Themis, 2003. ISBN 80-731-2018-6.
6. CEJP, Martin. Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky. Vyd. 1. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010, 102 s. ISBN 978-807-3381-059.

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

7. února 2014

Termín odevzdání diplomové práce:

27. května 2014

Ve Zlíně dne 7. února 2014

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá v první části obecným pojednáním o Celní správě České republiky, její historií až po současnost. Dále analyzuji organizovaný zločin v České republice a uvádím konkrétní skupiny zde působící. V praktické části se zabývám výzkumem pašovaného zboží a porovnávám je ve dvou stanovených obdobích. Dále uvádím praktickou ukázkou kynologického výcviku zaměřeného na odhalování omamných a psychotropních látek a rozhovor se cvičitelem. Závěrečná část je věnována spolupráci celní správy s ostatními státními orgány a uvádím zde také návrhy pro zlepšení situace v naší zemi.

Klíčová slova: celní správa, organizovaný zločin, pašování, kynologie, Česká republika, omamné a psychotropní látky, tabák, CITES

ABSTRACT

Firstly, this thesis focuses on the Czech Customs Authority in general and its history until now days. Further, I analyze organized crime in the Czech Republic and distinguish specific criminal groups involved. In the special part, I carry out a research on smuggled goods comparing them during two different time periods. An exhibit showing cynology training focused on discovery of narcotic and psychotropic substances follows including an interview with a cynology trainer. The concluding part deals with cooperation of the Czech Customs Authority and other public authorities. At last but not at least, I also introduce proposals for improvements in my country.

Keywords: custom administration, organized crime, smuggling, cynology, Czech Republic, narcotic and psychotropic substances, tobacco, CITES

Chtěl bych poděkovat JUDr. Vladimíru Lauckému za vedení mé diplomové práce, trpělivost, cenné připomínky a inspirativní náměty. Dále bych chtěl poděkovat své rodině za podporu během celého studia.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 CELNÍ SPRÁVA	11
1.1 CELNÍ SPRÁVA ZA FEDERATIVNÍHO ČESKOSLOVENSKA	11
1.2 CELNÍ SPRÁVA V NOVODOBÉ HISTORII.....	12
1.2.1 Úloha celní správy.....	13
2 TEORIE ZLOČINU	15
2.1 ORGANIZOVANÝ ZLOČIN V EVROPĚ	16
2.2 POSTSOVĚTSKÝ ORGANIZOVANÝ ZLOČIN	17
2.2.1 Struktura ruskojazyčných skupin	18
2.2.2 Postsovětské skupiny	20
2.2.2.1 Vorovski mir	20
2.2.2.2 Nomenklatura a teneviki	20
2.2.2.3 Brigady a avtoritety	21
2.2.2.4 Čornyje.....	21
2.3 RUSKÉ SKUPINY NA ČESKÉM ÚZEMÍ.....	21
2.3.1 Organizace Semjona Mogileviče	21
2.3.2 Solncevská mafie	23
2.4 UKRAJINSKÉ SKUPINY NA ČESKÉM ÚZEMÍ	26
2.4.1 Luhanská Brigáda.....	28
2.5 ASIJSKÝ ORGANIZOVANÝ ZLOČIN.....	28
2.5.1 Působení asijského zločinu v ČR	29
2.6 ORGANIZOVANÝ ZLOČIN V ČESKÉ REPUBLICE.....	32
2.6.1 Před rokem 1989	32
2.6.2 Po roce 1989.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
3 VÝZKUM ZÁCHYTŮ PAŠOVANÉHO ZBOŽÍ	37
3.1 STANOVENÍ CÍLŮ A HYPOTÉZ PRO ZPRACOVÁNÍ.....	37
3.2 VLASTNÍ VÝZKUMNÁ ČINNOST	39
3.2.1 Celkové vyhodnocení za I. období (2005-2008).....	44
3.2.2 Celkové vyhodnocení za II. období (2009-2012)	46
3.3 TECHNICKÁ OPATŘENÍ.....	53
3.3.1 Mobilní dohled	53
3.4 KYNOLOGIE.....	54
3.4.1 Praktická ukázka výcviku	56
3.5 SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI STÁTNÍMI ORGÁNY	59
3.5.1 ÚOOZ.....	59
3.5.2 NPC	60
3.5.3 ČOI.....	60
3.5.4 Ministerstvo životního prostředí	61
3.5.5 Česká inspekce životního prostředí.....	61

3.6	NÁVRHY ŘEŠENÍ KE ZLEPŠENÍ SITUACE	61
3.6.1	Technické prostředky v boji proti korupci celních orgánů	62
3.6.2	Boj proti mezinárodnímu organizovanému zločinu	63
ZÁVĚR		64
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		66
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		68
SEZNAM OBRÁZKŮ		69
SEZNAM TABULEK		70

ÚVOD

Ve své diplomové práci se chci zabývat pašováním zboží a způsoby jeho odhalování z pohledu Celní správy České republiky. Poukazuji také na aktuální trendy v této sféře a především provázanost s organizovaným zločinem.

Vzhledem k tomu, že se Česká republika nachází ve středu Evropy, stala se strategickým místem pro převoz různého druhu zboží. Po pádu železné opony v roce 1989 byla naše země označována jako tranzitní země nebo překladiště ve spojitosti s pašováním zboží. Toto označení se mnohdy používá dodnes, i když tomu již není tak. Česká republika v tomto směru prošla výraznou změnou a dnes ji můžeme označit jako významnou spotřebitelskou zem.

Úvodem bych chtěl shrnout historii celní správy, její vznik přes období federativního Československa až po současnost a uvést její hlavní úkoly. Dále jsem poměrně velkou část věnoval organizovanému zločinu v Evropě se zaměřením na organizované skupiny, které měly nebo stále mají vliv na Českou republiku. Zde podrobněji rozebírám působení ruskojazyčných a asijských organizovaných skupin, které jsou u nás nejvíce zastoupeny.

V praktické části provádím statistickou analýzu dvou vybraných období a jejich porovnání, zaměřenou na pašování omamných a psychotropních látek (OPL), tabáku a tabákových výrobků a pašování volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES). Dále pak uvádím celkový podíl zadržených OPL v porovnání s Policií ČR. V další části rozebírám některá technická opatření sloužící k potírání pašování a kynologickou ochranu, kde prezentuji ukázkou kynologického výcviku na vyhledávání OPL a rozhovor s cvičitelem.

V závěru práce uvádím spolupráci celní správy s ostatními státními orgány, které se podílejí na odhalování, a uvádím zde některá možná řešení vedoucí ke zlepšení situace.

Pašování různého typu zboží zažívá v posledním desetiletí obrovský rozvoj, který je zapříčiněn cestováním a také zvyšující se životní úroveň obyvatel České republiky a celní správa má nezastupitelnou úlohu v boji proti pašování, která je založena na odhalování dovozu a vývozu zboží.

Impulzem pro výběr mého tématu diplomové práce byla často podceňovaná závažnost situace a pro mě osobně také životní směr, kterým bych chtěl ubírat svůj profesní život.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CELNÍ SPRÁVA

Dějiny celnictví jsou ruku v ruce spojeny s dějinami obchodu. Clo si můžeme představit jako zvláštní druh poplatků. Přibližně do poloviny 18. století bylo clo velmi často spojováno s mýtem. Mýto bylo vybíráno z dopravních prostředků, jako byly vozy, lodě, koně a sloužilo jako poplatek za použití cest, mostů, brodů, řek a současně jako poplatek z vezeného, neseného nebo plaveného zboží. Podle účelů se cla dělila do několika skupin. Berní clo sloužilo pouze k fiskálním účelům a bylo to také důležitý zdroj státních příjmů. Ochranné clo používané na přechodu od feudalismu ke kapitalismu mělo za účel chránit určité výrobní odvětví před zahraniční konkurencí nebo zabránit vývozu strategických surovin. Z minulosti jsou známa také cla založená na politickém charakteru a účelem bylo vykonávat jak hospodářský tlak, tak politický nátlak. Cla se v minulosti i současnosti povětšinou dělila na dovozní, vývozní a tranzitní.

1.1 Celní správa za federativního Československa

Vznikem Československé federace v roce 1968 došlo i k úpravám v celní správě. Vznikla zde dvě celní ředitelství. Pro Českou socialistickou republiku v Praze a pro Slovenskou federativní republiku v Bratislavě. Řízení obou celních ředitelství zajišťovala Ústřední celní správa, která byla integrální součástí federálního ministerstva zahraničního obchodu. Mezi nejnižší výkonné orgány patřily celnice, a jejichž součástí mohly být celní odbočky. V roce 1970 bylo na hraničních přechodech odbaveno přes 2 miliony motorových vozidel a 19 milionů osob.

O dva roky později čísla narostla již na 37 milionů osob překračující státní hranice. Tento obrovský vzestup cestovního ruchu musel mít za následek i svoje organizační odrazy a to jak na celnicích, tak i na Ústřední celní správě. Na celnicích došlo k posílení personálních stavů a k upravení pracovních postupů vedoucích k efektivnímu odbavení. Reakcí na tuto situaci byl nový celní zákon připravovaný v první polovině sedmdesátých let a Federální shromáždění ČSSR jej přijalo v roce 1974 s účinností od 1. ledna 1975. Tento celní zákon č.44/1974 Sb. byl vytvořen jak již ze zmíněných důvodů rozvíjejícího se cestovního ruchu, tak také uvolňoval díky dynamickému rozvoji mezinárodního obchodu mezinárodní napětí. V celkovém kontextu měl zákon odpovídat politicko-ekonomickým změnám, k nimž došlo v posledních letech a stát se základní normou československého celnictví, která měla podle režimu vyjadřovat socialistický charakter a vytyčovat úkoly při budování socialistické spo-

lečnosti. Tento zákon z roku 1974 byl ve své historii celkem třikrát novelizován a platil až do 1. ledna 1993. (1)

1.2 Celní správa v novodobé historii

Novodobou éru celnictví můžeme datovat od listopadu 1989, kdy nová politická situace zapříčinila změny v celém správním aparátu státu. Byla nutná reforma celní legislativy, která vyvrcholila přijetím nového celního zákona v roce 1993. Toto datum položilo základ moderní Celní správy v České republice, neboť došlo k rozdělení tehdejšího Československa na dva samostatné státy.

Celníci jsou podřízeni Ministerstvu financí České republiky. Vznikají nové hraniční přechody se sousední Slovenskou republikou. Změnou prochází také organizační struktura, kterou tvoří Generální ředitelství cel, Celní ředitelství (8) a celní úřady (54). Další podstatná změna nastala 1. května 2004 a to vstupem České republiky do Evropské unie. To vše znamenalo pro Celní správu mnoho významných změn jak v oblasti organizace, tak v souvislosti s hraniční problematikou. Výsledkem procesu byla podstatná redukce celkového počtu celních úřadů a zásadní přeskupení personálních zdrojů vedoucích k celkovému zúžení počtu zaměstnanců. Dále pak zrušení celních kontrol na všech hraničních přechodech v České republice.

Poslední změna, kterou prošla celní správa je ke dni 1. ledna 2013 ve sbírce zákonů č.17/2013, kdy její organizační struktura přešla z třístupňové na dvoustupňovou. Tuto strukturu bude tvořit Generální ředitelství cel a 15 celních úřadů. (2)

Zákon hovoří o orgánech Celní správy České republiky takto:

- Celní správa České republiky (dále jen „celní správa“) je soustavou správních orgánů a ozbrojeným bezpečnostním sborem.
- *Jako orgány celní správy se zřizují Generální ředitelství cel a celní úřady, které jsou správními úřady a organizačními složkami státu.*
- *Generální ředitelství cel je podřízeno Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“). Celní úřady jsou podřízeny Generálnímu ředitelství cel.*
- *Generální ředitelství cel je účetní jednotkou. Celní úřady nejsou účetními jednotkami a pro účely hospodaření s majetkem státu, účetnictví a pracovněprávních vztahů mají postavení vnitřních organizačních jednotek Generálního ředitelství cel.*

Příjmy a výdaje Generálního ředitelství cel jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva.¹

1.2.1 Úloha celní správy

Celní správa patří mezi bezpečnostní sbory, které působí v České republice a její činnost tvoří součást systému celního dohledu zaměřeného na zboží v rámci jednotného celního území Evropské unie. Při samotném provádění dohledu jsou postupy v souladu s jednotnými celními předpisy Evropské unie. Dále celní správa vykonává kontrolu zahraničního obchodu s vojenským materiálem, zajišťující kontrolu provádění společné zemědělské politiky Evropské unie a nakládání s odpady. Mimo jiné se zabývá obchodem s chráněnými druhy fauny a flory, a také zaměstnáváním cizinců, kteří u nás pracují nelegálně. Celní správa je výhradním správcem spotřebních daní. To znamená správné zjištění a stanovení těchto daní, zabezpečení jejich úhrady a to bez ohledu na skutečnost, jestli jsou předmětem dovozu nebo vývozu v rámci obchodu se zeměmi, které nejsou členy Evropské unie nebo v rámci obchodu členskými státy nebo jsou předmětem tuzemské výroby a spotřeby. Jako součást obecné správy spotřebních daní je také dozor nad dodržováním předpisů zabývajících se nakládáním vybraných výrobků při samotné výrobě, jejich skladováním a dopravou (3)

Mezi dlouhodobě prioritní kompetence celní správy patří prosazování práv duševního vlastnictví. Vykonávání této kontrolní činnosti probíhá ve dvou rovinách. V rámci celního řízení a v průběhu kontrol zaměřených na ochranu spotřebitele a vnitrostátního trhu.

K celní správě se vztahují i významné povinnosti týkající se ochrany národního kulturního dědictví, zvláště pak při kontrole vývozu kulturních památek, sbírkových předmětů, předmětů kulturní hodnoty a archiválií. Dále má pod dohledem zapůjčení, vystavené nebo pro jiné účely vyvezené nebo odeslané kulturní památky z území České republiky, tak aby byly vráceny zpět v dobrém stavu a v souladu s podmínkami stanovenými ministerstvem kultury.

Důležitou oblast, které zahrnuje celosvětový rozměr je dohled celních orgánů nad dodržo-

¹ Sbírka zákonů o Celní správě České republiky č.17/2012 str. 98

váním tzv. Washingtonské úmluvy CITES, která se zabývá ochranou druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Postavení policejních orgánů, tedy orgánů činného v trestním řízení mají orgány celní správy tehdy, pokud se předmětné trestné řízení týká vybraných trestních činů v oblasti cel, daní, porušování předpisů o nakládání s kontrolovacím zbožím nebo technologiemi. Dále v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, neoprávněné nakládání s nebezpečnými odpady, zakázanými bojovými prostředky, radioaktivním materiálem, s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami, porušování autorského práva, průmyslových práv a práv k ochranné známce. V neposlední řadě sem patří podloudnictví s omamnými látkami.

Pod celní správu díky zvláštním zákonům spadá kontrolní oprávnění v oblasti nákladní silniční dopravy. Mezi jejich činnosti patří vážení nákladních vozidel, dodržování povinných přestávek řidičů nebo splnění podmínek pro předpravu nebezpečných nákladů. Dále sem patří také kontrola plateb za využívání stanovených úseků pozemních komunikací. Celní správa je členem Integrovaného záchranného systému země a podílí se jako spolupůsobící složka s ostatními bezpečnostními sbory při mimořádných a krizových situacích. (2)

2 TEORIE ZLOČINU

Široké spektrum bezpečnostních složek se u nás a ani ve světě do dnešního dne nedohodly na jednotné definici organizovaného zločinu. Co si představujeme pod pojmem organizovaný zločin? Jako příklad uvádím definici mezinárodní úmluvy OSN zabývající se bojem proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, která zní:

" strukturovanou skupinu tří či více osob existující po určité časové období a jednající ve vzájemné shodě za účelem spáchání jednoho či více závažných trestných činů či trestných činů stanovených v souladu s Úmluvou (OSN) za účelem získání přímého či nepřímého finančního či jiného hmotného prospěchu"²

Existuje nepřehledné množství odborných definic, které se odlišují slovním uspořádáním. Mnohem důležitější je ale samotné obsahové vymezení organizovaného zločinu (dále už jen zkratka OZ), které je alespoň v základní formě obsaženo ve většině z nich. Za vzniklé odchylky může také odlišné sociální a kulturní prostředí v různých zemích světa, které spoluutvářelo ideologický koncept bezpečnostních složek. Při podrobnějším rozkladu funkce OZ si můžeme povšimnout jisté souvislosti s podnikatelskou činností. OZ stejně jako podnikání shodně reaguje na poptávku trhu, která plyne z nedostatečného uspokojování potřeb nebo je uměle vyvolávána. OZ si spolu s podnikáním také kladou jako hlavní cíl maximální zisk. Cesta k němu se ale u OZ liší jeho přístupem, kde se jedná o zisk dosažený bez ohledu na použité prostředky, právní rámec nebo oblast činnosti. Pokud v populaci vzniká trvalá poptávka na zboží či služby, které jsou nelegální popřípadě zákonem omezeny, tak je to OZ, kdo se bude tuto poptávku snažit primárně poskytnout a jako legální krytí mu poslouží prolínání legálního a nelegálního trhu.

Pro obsahové vymezení termínu OZ je důležité brát v úvahu tyto skutečnosti:

Trestné činy jsou páčány jednotlivci nebo skupinami osob.

Organizované skupiny mají různé formy od volných sdružení až po systematicky složené organizace s propracovaným organizačním řádem, jenž vychází z disciplíny a precizním dodržováním interních pravidel. Často se také OZ zaměřuje s mafií. Mafie jako taková

² Úmluva organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu z roku 2000

vychází z OZ, ale o maffii se jedná jen tehdy, jestli se snaží kontrolovat nebo jakýmkoliv způsobem ovlivňovat politické dění a tím usiluje zamezit trestnímu postihu ze strany státu. V neposlední řadě jde o snahu získat hospodářskou moc. (3)

2.1 Organizovaný zločin v Evropě

Nadnárodní OZ a jeho propracované sítě po celém světě ohrožují prakticky veškeré lidstvo nevyjímaje Evropu, která mu nabízí široké pole působnosti a vhodné podmínky pro své nezákonné aktivity. Výhodou tohoto nadnárodního „podnikání“ je působnost na velkém teritoriu, větší pokrytí služeb a z toho plynoucí větší zisky. Další výhodou je minimalizace rizik.

Organizované kriminální skupiny v Evropě se primárně specializují na obchod s drogami, lidmi, pašováním alkoholu, tabákových výrobků, drog. Dále se zaměřují na krádeže automobilů, zbraní a ostatních komodit. Pod jejich pole působnosti spadá také organizování ilegální imigrace do zemí Evropské unie, legalizace nezákonných zisků. Výčet aktivit není konečný a jen zřídka se OZ soustředí primárně na jednu aktivitu. (5)

Arpád Eördöggh rozebírá OZ z pohledu organizovanosti a uvádí skutečné zločince, které zařazuje do kategorie s profesionálním a mezinárodním zločinem vyznačující se v následujících znacích: (3)

- *pachatelé jsou pravidelnými (opakovanými) zločinci*
- *často se dopouštějí závažné trestné činnosti*
- *životní prostředky si opatřují trestnou činností*
- *dosahují specifické kvalifikace a specializace v určitých druzích trestné činnosti*
- *zakrývají stopy své činnosti a kriminální původ zisků*
- *jsou schopni vytvářet kriminální skupiny, v nichž dochází k dělbě úkolů a je užíváno násilí a vyhrožování uvnitř i vně skupiny; aktivity mají často mezinárodní charakter³*

³ Organizovaný zločin v České republice III – Martin Cejp str. 17

Např. pašování drog do České republiky a jejich následný obchod je častokrát v kombinaci s "praním špinavých peněz" a poté jejich další investicí do legální sféry. Pokud mluvíme o státech Evropské unie, tak zde můžeme najít značné rozdíly mezi konkrétními zločineckými skupinami, v jejich aktivitách a strukturách uvnitř skupin. Také zde ale nalezneme některé shodné prvky.

Organizované kriminální skupiny mají okolo 10-15 členů, mezi kterými funguje dělba úkolů. Pověštinou jsou hierarchicky uspořádány. Řídící složky hlavní členské základny jsou většinou neměnné a etnicky jednotné. U zbylých členů skupiny bývá naopak heterogenní zastoupení. Jedná se o členy z několika států nebo etnik různě propojené příbuzenskými vazbami. Pro lepší představivost si můžeme uspořádat skupinu do několika úrovní.

Nejvíce rozšířená je tzv. třístupňová úroveň, kdy nejvyšší stupeň organizace, zpravidla vůdce skupiny je od samotné trestné činnosti naprosto izolován. O tuto „černou práci“ se starají tzv. „Střední články," za pomoci řadových členů popřípadě externistů. U většiny operací je velmi důležité plánování a kalkulace možného zisku na úkor rizika. Různé druhy operací provádí specialisti skupiny určení na tu konkrétní činnost s využitím nejmodernější technologie. Důležitá je v tomto směru komunikace mezi členy a zejména technologie zajišťující bezpečnou komunikaci. (6)

Nedílnou součástí organizace je korupce sloužící jako rozhodující prostředek k uplácení pracovníků bezpečnostních složek, sféry podnikání a trestního řízení. Dnes můžeme prohlásit, že tento způsob OZ vychází a počet případů korupce, zejména policistů v zemích Evropské unie roste. Množství finančních prostředků, kterými disponuje OZ v Evropské unii, je velmi obtížné reálně odhadnout. Můžeme ze však mluvit o miliardách eur. Část zisků se investuje do legální sféry. Jedná se o společnosti kryjící nelegální činnost, zejména provozování nočních klubů, barů, diskoték, firem provozujících hazard nebo doprání společností. Majitelé těchto firem jsou mnohdy také špičky kriminálních organizací a jejich propojení s legální sférou znesnadňuje odhalení a vytváří jim dokonalé krytí před zákonem. (3)

2.2 Postsovětský organizovaný zločin

Pojem „postsovětský“ nebo také někdy uváděný „ruskojazyčný“ OZ představuje nejlépe organizovanou a nejrychleji rostoucí strukturu kriminálních skupin na světě.

Miroslav Nožina postsovětský OZ označuje jako: „*Mnohvrstevný fenomén, jehož strukturu a fungování není možné pochopit, aniž dokážeme určit hlavní zdroje.*“⁴ Celosvětové aktivity těchto skupin expandují z území tehdejšího Sovětského svazu a jsou považovány za jednu z nejzávažnějších hrozeb pro Českou republiku. V posledních 15 letech došlo k velkému nárůstu páchané trestné činnosti těmito skupinami ze SSSR. Ze širokého výčtu páchaných trestných činností bych uvedl zejména racketeering⁵, nedovolené obchodování se zbraněmi, obchod s drogami a následné legalizování výnosů známé jako „praní špinavých peněz“.

Plnění těchto cílů bývá z pravidla dosahováno pomocí brutality. Jako vražedný nástroj tyto skupiny využívají převážně střelné zbraně. Infiltrace do České republiky byla realizována za pomoci různých krycích firem, kdy povolení k pobytu získávali za účelem zaměstnání buďto ve vlastní firmě nebo firmě, která je provozována další osobou ruskojazyčné národnosti. Je známo, že tyto skupiny vládnou značnými finančními prostředky, které investují do nemovitostí. Narůstá zde také nelegální zaměstnávání ruských a ukrajinských dělníků. Tento model je na našem území aplikovaný hlavně v Karlových Varech a na území hl. m. Prahy. Charakteristickým prvkem postsovětského OZ je postupné pronikání do legální sféry a snahou získat významný vliv ve strategických hospodářských odvětvích, ovlivňování při rozhodování, korupce státní správy, infiltrace svých členů do státní sféry. Následná investice do organizační struktury těchto skupin, je zaměřena na nelegální podnikání např.: pašování a distribuce drog, strategických materiálů a nelegálních zbrojních obchodů.

(3)

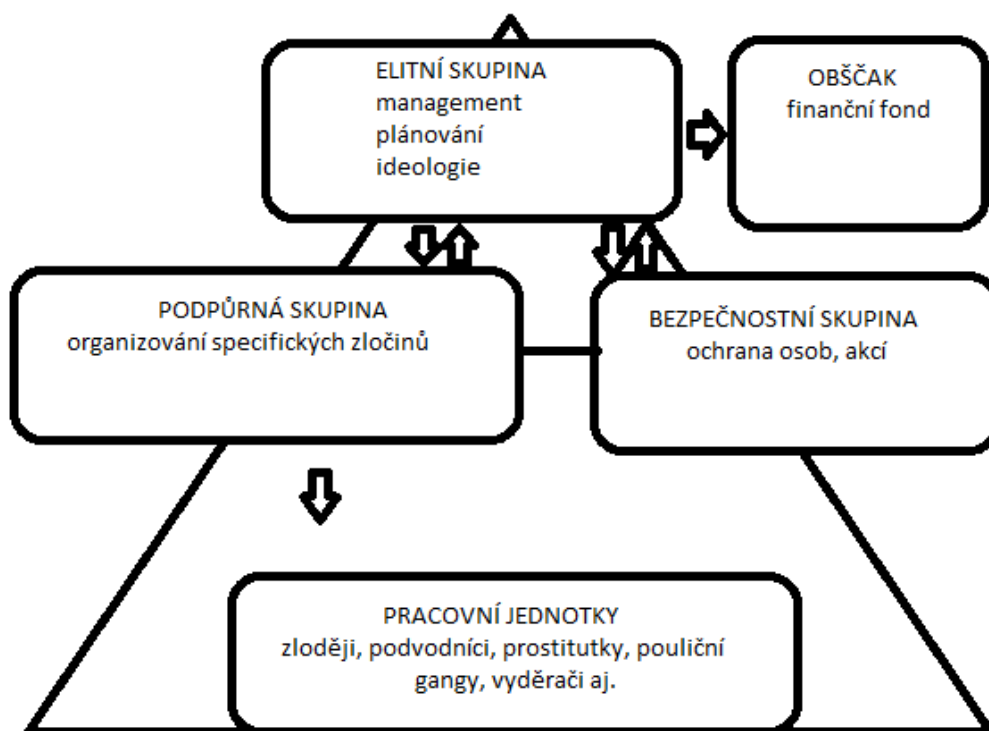
2.2.1 Struktura ruskojazyčných skupin

Typickým rysem skupin je tvrdá disciplína, dodržování pravidel, omezené členství, přísné oddělování různých sfér prováděných činností, časté používání donucovacích prostředků a násilí. V mnoha případech je spolupráce založena na rodinných a etnických vztazích, ale ve srovnání s italskými kriminálními organizacemi je struktura volnější. Špičku pomyslné pyramidy hierarchie tvoří zpravidla vůdci, které můžeme rozdělit na dva typy. Rozdělení

⁴ Mezinárodní organizovaný zločin v České republice – Miroslav Nožina str. 19

⁵ vyděračství, vydírání, vymáhání například placené ochrany od soukromých osob

bylo utvářeno národnostní mentalitou, kdy pro slovanské organizace jako je Rusko a Ukrajina jsou v čele lidé s kriminální minulostí. Druhý typ je seskupení kolem klanových nebo charismatických vůdců, známý mezi Čěčeny a Dagestánci. Nespornou výhodou těchto vůdců jsou výborné kontakty především v oblasti národní správy a průmyslu. Vzhledem k těmto kontaktům nedochází ke zjevnému porušování zákonů a dopouštění kriminálních činů, a proto jsou největší hrozbou riziko pro ekonomiku a bezpečnost zemí, ve kterých operují. Nižší stupeň organizace můžeme nazvat střední článek. Ten se u těchto skupin skládá ze zástupců, kteří jsou zodpovědní za řízení každodenních operací a zastávají také funkci strategických a finančních poradců. Dále jsou zde právníci, starající se o beztrestnost před zákonem. Ředitelé obchodních skupin, pro které je hlavním úkolem provádění vlastní kriminální činnosti, kam patří pašování drog, vydírání, zajišťují fyzickou bezpečnost. Do nejnižšího stupně složky patří řadoví členové skupin. Někdy označováni jako pěšáci nebo vojáci plní úkoly a trestné činy (4)

Obrázek 1 : Sféry ve skupině

Expertí zabývající se touto problematikou se shodují na tom, že existuje velká odlišnost mezi ruským a ukrajinským OZ a je důležité v boji proti nim uplatňovat rozdílné postupy. Ukrajinský zločin můžeme popsat jako jednodušší. Je velmi náchylný k použití násilí a

jejich zločin je čitelnější oproti ruskému. Nevýhodou pro bezpečnostní složky je ale neochota Ukrajinců spolupracovat při zadržení nebo poskytování informací. Zločince původem z Ruska můžeme charakterizovat jako chytřejší zločince na vyšší úrovni. Jejich vzdělání a rozhled zdokonaluje jejich používané metody. Můžeme také říct, že ruský zločin je bohatší a důvodem může být obrovský potenciál, který Rusko nabízí. (8)

2.2.2 Postsovětské skupiny

Na první pohled se může zdát, že Rusko během jedné dekády jeho novodobé historie datované počátkem 80. let 20. Století tehdejším generálním ředitelem KSSS⁶ Michaiem Gorbačovem dalo vzniknout seskupením zločineckých a hospodářských struktur, které doposud neměly ve světě konkurenci.

Za situaci, která se do dnešní doby v SNS⁷ udála, můžou ale již hluboké historické a sociální kořeny, které v dřívější době působily spíše skrytě. Impulzem pro vystoupení OZ na veřejnost a jeho rozlet kriminálních aktivit bylo prosazování Gorbačovových sociálních ekonomických a politických reforem v polovině 80. let. Tyto reformy v době zmatků znamenaly pro mnoho lidí příležitost jak rychle zbohatnout. Nutno dodat, že jako další důvod byla také snižující se životní úroveň, které přiváděla do řad gangů mnoho mladých lidí poznamenaných ztrátou životních perspektiv. V Rusku tak vzniká tak propojení byznysu a zločinu. Tyto podmínky byly impulzem pro formování ruského OZ moderní doby a stojí na čtyřech tradičních centrech kriminality.

2.2.2.1 Vorovski mir

Zločinecké podsvětí složené převážně s tradiční kriminální elity. Jejich počátky se datují již v dobách Petra Velikého (1695-1725) a jednalo se o gangy založené na řádu rolnického společenství. I přestože byl vorovski mir základním pilířem profesionálních OZ v Sovětském svazu, tak nikdy nedosáhl úrovně mafie (tj. propojení OZ se státním aparátem)

2.2.2.2 Nomenklatura a teneviki

Toto centrum tvořilo elitní privátní klub složený ze zkorumpovaných příslušníků mocenských a ekonomických špiček bývalého Sovětského svazu. Skládali se zhruba ze 1,5 milio-

⁶ Komunistická strana Sovětského svazu

⁷ Společenství nezávislých států

nu členů, kdy jejich hlavní povinností byla loajalita vůči Straně, nadřazená nad osobní nebo rodinné zájmy. Zejména v průběhu 70. let bylo pro tuto skupinu hlavní náplní činnosti výroba a prodej nedostatkového zboží. Použitý materiál a suroviny byly odcizeny ze státních podniků. V čele tohoto mocenského aparátu stál generální tajemník komunistické strany.

2.2.2.3 Brigady a avtoritety

Tato seskupení, někdy nazývané brigády se stala v době zahájení perestrojky fenoménem doby a zažila prudký nárůst počtu aktivních členů a vykonávaných aktivit. Většinu členů spojují stejné životní zkušenosti, jelikož se jedná o veterány u Afghánistánu. Sjednocují se kolem vůdců, ke kterým chovají značný respekt. Tito vůdci jsou pak označováni jako avtoritety (autority).

2.2.2.4 Čornyje

Tzv. „černí“ jsou skupiny z mimo ruských oblastí. Jedná se zejména o Čečeny, Gruzince, Armény, Dagestánce. Jejich zformování probíhá na základě klanového a etnického principu. Začali pronikat do sfér kriminálního podnikání stejnou cestou jako vorovski mir. Anagažovali se hlavně v oblasti obchodu s drogami a se zbraněmi, kde často docházelo ke konfliktu, vzájemným srážkám a snahou vytlačit konkurenci z lukrativní oblasti. (3)

2.3 Ruské skupiny na českém území

2.3.1 Organizace Semjona Mogileviče

Hlavním vůdcem této skupiny označovaným řadou bezpečnostních složek je Semjon Mogilevič (*30. října 1946), přezdívaný také jako „Chytrý don“ nebo „Seva“. Tato skupina vstupuje na českou scénu v roce 1993 a svým nástupem prakticky ukončila boje mezi post-sovětskými skupinami, které si do této doby nárokovaly vymezení sfér působnosti.

Semjonova organizace toho dosáhla prostřednictvím tzv. výkonných skupin, které spadaly pod tuto organizaci a staraly se o „špinavou práci“. Postupem času tímto způsobem „Seva“ zcela ovládl vybrané oblasti v Praze. Organizace se nesespecializuje na pro ni podřadné vybírání výpalného, dluhů a prostituce, které dál provádí nezávislé skupinky nižšího řádu, nýbrž na vytváření lobby v českých společenských, ekonomických a politických sférách často založených na mezinárodní úrovni. Specialisté na ruský organizovaný zločin označují Mo-

gileviče za jednoho z nejvážnějších světových zločinců, jehož osobní majetek činí přibližně 100 milionů amerických dolarů.

Narodil se v Kyjevě, vystudoval ekonomiku na univerzitě ve Lvově a již počátkem 70. let se účastnil podvodů. Za finanční trestnou činnost byl také trestaný. Odseděl si celkem 7 let, ale po propuštění ho vidina větších možností a zisků přivedla do Moskvy, kde začal působit v kriminální skupině Solomonsky.

V roce 1987 začal výrazně bohatnout na zprostředkování transferů peněz židovských emigrantů a prodejem jejich majetku. Dokumenty americké FBI a izraelské zpravodajské složky ho dále obviňují z obchodu s nukleárními materiály, obchodu se zbraněmi, drahými kameny, kradenými uměleckými předměty a organizování prostituce.

V 80. letech Semjon Mogilevič založil společnost Arbat, která se zabývá dovozem a vývozem ropy. Válka gangů v Moskvě počátkem 90. let donutila Mogileviče Rusko opustit a odejít do Izraele, kde měl již vybudované vlivné politické styky. Zde se také v roce 1989 oženil s Katalinou Pappovou, která je původem z Maďarska. Tehdejší zákon o slučování manželství mu poté umožnil přestěhovat se do Budapešti, kde položil základy svého kriminálního impéria. Dopomohla mu k tomu maďarská privatizace, která mu umožnila koupit zbrojní podniky Magnex 2000, Digep General Machine Works, Army Co-op. Získal také licenci na nákup a prodej zbraní do zahraničí.

V roce 1991 získal izraelskou státní příslušnost a zahájil intenzivní jednání s hlavními představiteli ruských a ukrajinských kriminálních skupin. Kriminální podsvětí „Sevu“ obdivuje pro jeho obratnost při legalizaci nezákonných zisků. Díky svým znalostem ve finanční oblasti založil prostřednictvím nastrčených osob přes sto společností, přes které „pral špinavé peníze“ z finančních podvodů a dalších nelegálních aktivit.

Jeho jméno zaznělo také v souvislosti s podvody s lehkými topnými oleji ve střední Evropě. Poškozené země Maďarska, Slovenska, Polska a České republiky byly na clech připraveny o miliardy korun. Prostřednictvím firmy Arotex, založené v roce 1991 kupuje Mogilevič v Praze 5 objekt U Holubů. Ihned po jeho zakoupení Arotex ruší a zakládá několik nových společností se sídlem v Praze 5.

Mogilevič se inspiroval clubem Black and White v Budapešti, který ve skutečnosti sloužil jako nevěstinec. Objekt využíval také za účelem realizace styků především v hospodářské oblasti a hostil zde také vysoké představitele české politické sféry. Mezi další hosty patřili

izraelští obchodníci. Mogilevič se staral o jejich uvedení na český trh a působil jako zprostředkovatel.

Kolem „Sevy“ už od počátku zahraničního působení vznikla skupina složená z bývalých příslušníků bezpečnostních složek Sovětského svazu, veteránů války v Afghánistánu a bývalých vrcholových sportovců. Jejich úkolem bylo zajišťovat osobní ochranu, obchod se zbraněmi z Ukrajiny a organizaci prostituce. V neposlední řadě také likvidace případné konkurence a nepohodlných osob. V čele této skupiny byl Igor Tkačenko, bývalý zápasník známý pod přezdívkou „Čerep“. Byl také představitelem jedné kyjevské zločinecké skupiny s vazbami na Českou republiku. Po jeho zatčení v Maďarsku byl vydán na Ukrajinu, kde si v Doněcku odpykával 8 let za ozbrojenou loupež a v prosinci 2001 byl v Kyjevě zavražděn. Již při jeho zatčení se skupina rozpadla na několik částí působící v Praze a Budapešti. Jedna z nich byla skupina bratrů Igora a Sergeje Korolových. Policejní zdroje uvádí tuto skupinu za první organizovanou skupinu s přímou vazbou na organizaci vedenou Semjonem Mogilevičem.

Bratři Korolové stáli za vznikem pražské bezpečnostní agentury Orion Security. Společně s dalšími společníky z řad bývalých zápasníků z učiliště Olympijských rezerv v Kyjevě, zajišťovali bezpečnost Semjona a plnili funkci jeho osobní ochranky. Někdy až mimořádně brutální způsoby vražd, jež praktikovali tito členové, nebyly při vyšetřování policií pro nedostatek důkazů prokázány. Důvodem byla tehdy malá informovanost - policie tak nebyla obeznámena s praktikami postsovětského OZ. Vyšetřování bylo rozděleno do několika policejních útvarů podle příslušnosti místa, kde k činu došlo. Chybělo tak provázání informací a centrální analýza.

V roce 1993 byla skupina korolů nakonec v souvislosti s vraždou ruského občana vyhoštěna na Ukrajinu, kde však byli její členové po krátkém čase propuštěni a následně odcestovali do Budapešti, kde začala opět jejich spolupráce s Mogilevičem. V lednu 2008 moskevská policie zatkla Semjona Mogileviče za daňové úniky, ale ve vazbě však zůstal jenom do července příštího roku, kdy ho ruské úřady propustily a stíhaly na svobodě. Vedle Korolovy skupiny působí v Praze seskupení kolem Olega Kovalčuka. (3)

2.3.2 Solncevská mafie

Kolem roku 1995 začala vnikat na naše území také Solncevská mafie, v jejímž čele stál Sergej Michailov přezdívaný „Michas“. Podle ruských policejních zdrojů má skupina odhadem 1500 aktivních členů, z nichž již byla část odsouzena za vraždy, loupežná přepade-

ní, podvody, vydírání. Některé členy také nalezneme na vysokých postech v různých světových firmách.

Solncevští mají velké ztráty ve svých řadách, kdy nejhorší krveprolití zažili kolem roku 2000. Tehdy bylo zavražděno více než patnáct Michajlových společníků. Název Solncevská mafie je pojmenovaný podle názvu sídliště, nacházející se na okraji Moskvy.

Tato mafie již od roku 1991 postupuje systematicky a likviduje veškeré vedení konkurenčních skupin. Jejich členy přebírají do svých řad. Organizují rozsáhlé finanční podvody a zisk perou prostřednictvím mnoha bankovních účtů nejen v Rusku ale i v jiných zemích světa. Jejich snahou je také pronikat do státních ekonomik v zemích, kde právě působí. Ruské tajné služby mají údajně zdokumentováno minimálně 15 let Michajlových činností, ale stále se jim nepodařilo nic prokázat.

Tento člověk začínal v roce 1983 jako číšník a šéf komsomolské skupiny v moskevském hotelu. Kolem sebe si postupně utvářel skupinu přátel ze sportovních skupin bojového umění. S jejich pomocí vybírali výpalné od taxi služeb a provozovatelů restaurací v Solncevu. Při nástupu perestrojky získal Michajlov kontrolu nad několika výrobními družstvy, kterým poskytoval kryšku⁸.

V roce 1991 poznal Michajlov legendu ruského zločinu Vjačeslava Ivankova známého pod přezdívkou „Japončík“ a spolu se specializovali na daňové podvody s ropnými produkty. O rok později Michajlov expanduje díky svým získaným prostředkům v Rusku a zakládá desítky společností, především v západní Evropě a Severní Americe. Obchoduje prakticky se vším, od zlata, přes ropné produkty, až po zbraně. Tvrdá zkouška přišla v roce 1993, kdy kavkazské gangy naplánovaly útok na Michajlova. Chystaný úder proběhl v Moskvě a mělo ho provést dvanáct čečenských útočníků. Někdo ale akci předem prozradil a čečenské komando bylo nalezeno zavražděné a zalité do asfaltu.

Na základě falešných dokumentů o židovských předcích získal Michajlov izraelské občanství a s celou rodinou odcestoval do Vídně. V roce 1994 uzavřel dohodu s kolumbijskými drogovými kartely. Jednalo se o pašování kokainu na trase z Moskvy do Petrohradu. Často navštěvoval Miami, kde se vydával za kostarického honorárního konzula. Při domovních

⁸Kryša neboli střecha zajišťuje ochranu obchodníků za peníze před jinými zločineckými organizacemi a poskytuje jim napojení na politiky.

prohlídkách mu policie našla pravý průkaz zajišťující neomezený přístup do kanceláře ruského prezidenta Borise Jelcina.

V roce 1995 již ovládal desítky moskevských bank. Tento rok nastává také jeho další stěhování, tentokrát do Tel Avivu. Pro své přesuny využíval soukromé tryskové letadlo. O rok později bylo v Tel Avivu nalezeno tělo s doklady Sergeje Michajlova a několik měsíců byl také považován za mrtvého. Zanedlouho byl však zatčen na letišti v Ženevě a to poté, co provedl svou fatální chybu. Koupil si u Ženevského jezera vilu v hodnotě 300 000 dolarů, ale do Švýcarska přicestoval na turistické vízum. To znamenalo porušení tammích imigračních zákonů a okamžité zadržení policií. V listopadu 1998 začíná v Ženevě se Sergejem Michajlovem soudní proces. Kromě jiného byl obviněn z praní špinavých peněz, pašování zbraní a drog. V procesu vypovídalo asi sto svědků a vše probíhalo za velké pozornosti medií. I přes veškerou snahu švýcarské justice byl proces ukončen po dvou letech neúspěchem. „Michas“ byl shledán vinným pouze z nelegálního nákupu vily a po ukončení procesu byl švýcarský stát nucen zaplatit za uvěznění vysoké odškodné.

V polovině 90. let zahájil Michajlov pokusy o přesun hlavního střediska pro západní Evropu do Prahy. Při této akci využil kontaktků na Semjona Mogileviče, u kterého podle všeho „pral“ zisky z pašování drog a dalších nelegálních aktivit. Tato spolupráce ovšem počátkem roku 1995 také znamenala konfrontaci mezi těmito velikány kriminálního zločinu. Mogilevič měl podle informací FBI pro Michajlova „vyprat“ cca 8 milionů dolarů. Michajlov ale nabyl dojmu, že ho Mogilevič při této transakci ošidil o pět milionů dolarů a peníze chtěl zpět. Řešení konfliktu probíhalo v pražské restauraci „U Holubů“, patřící Mogilevičově skupině.

Celkem se v Praze konaly dvě konference. První proběhla v únoru 1995 při příležitosti narozenin Sergeje Michajlova. Sešli se zde špičky vedení obou skupin a několik významných osob zapojených do ruského podsvětí operující pro západní Evropu. Mimochodem z této schůzky také pochází vyjádření Solncevské skupiny, že využije Českou republiku jako potencionální působiště. Vše bylo zjištěno z policejních odposlechů. Schůzka dopadla uzavřením příměří a to na dobu tří měsíců.

Druhá ze jmenovaných schůzek probíhala koncem května téhož roku. Údajně měl být při této schůzce Mogilevič zavražděn Michajlovými lidmi. Semjon se ale nedostavil a schůzku ukončila rozsáhlá policejní razie. Někteří ze zúčastněných z květnové konference v Praze byli zavražděni a jiní předvedeni před soud. Řada dalších byla postupně zatčena

v zahraničí nebo na ně byl vydán pro organizování a páchání vražd policejní zatykač. Tyto skutečnosti vedly k postupnému utichnutí aktivit kolem Arigonu, ale bylo naivní si myslet, že to rozsáhlou razií skončí.

Po roce 2000 byly opět zaznamenány snahy osob napojených na tato seskupení o pronikání na naše území. Prostřednictvím předních českých právních firem rozvíjely krycí podnikatelské aktivity především v západních Čechách. (3)

2.4 Ukrajinské skupiny na českém území

O ukrajinském zločinu v České republice se začalo mluvit zejména v roce 1996, kdy došlo k velkému nárůstu kriminality právě od cizinců původem z této země. Ukrajinci u nás operují jednotlivě, v malých nezávislých skupinách, nebo jsou seskupeni do tzv. brigád, jejichž názvy se převážně odvozují místa původu. V jejich činnosti můžeme v posledních desetiletí pozorovat růst organizovanosti.

Aktuálně na našem území působí asi desítky ukrajinských brigád, které jsou povětšinou založeny na vůdcovském principu. Brigádu řídí papka⁹ a pod ním působí staršina. Tyto autority se vyznačují velmi seriózním chováním a výbornou komunikací. V mnoha případech se jedná o vysokoškolsky vzdělané osoby se znalostí mezinárodně politické situace. Jejich vystupování působí sebejistě a vzorně se chovají o své rodiny. Součástí jejich života bývá také přispívání na charitativní činnost a tím i zlepšování své veřejné image. Důležitý je i jejich vzhled, kdy cena jejich oblečení se mnohdy pohybuje v částkách přes 30 000 korun. Luxusní oblečení preferují převážně v černé barvě. Ubytování volí v nájemných bytech, jejichž cena se pohybuje kolem 5 milionů korun a k cestování využívají luxusní vozy značky BMW a Mercedes opět v tmavých barvách s tónovanými skly.

Do kriminálních činností ukrajinských organizovaných skupin patří mimo loupeže, vraždy také organizování nelegální migrace a kryšky. Tento systém je založený na parazitování ukrajinských pracovníků. V důsledku špatné ekonomické situace na Ukrajině, o které můžeme prohlásit, že stále přetrvává i v roce 2014 (viz. aktuální krize na Ukrajině), tak Českou republiku zasáhla vlna ukrajinských pracovníků. Pokud chtějí odjet do České republiky, tak za úplatek od různých „agentur“ získávají kontakty, na které se pak u nás obrací.

⁹ volně v překladu jako otec skupiny

Ty jim pět za úplatu zajišťují práci a ubytování. Ukrajínští pracovníci začínají platit za kryšu již v domovské zemi a následně se jim z každé vydělané měsíční částky strhá průměrně polovina platu. I přes tato pravidla se pro mnohé pracovníky vyplatí zde zůstat, než se vrátit zpět do své vlasti.

Pro ukrajinské pracovníky je v České republice hlavní prioritou rychle přijít k penězům a tím zajistit sebe a svou rodinu. Nezřídka kdy se tak stává, že se stanou „pěšáky“ v organizovaném zločinu, kam je přivede vidina rychlého zbohatnutí. Zločinecké organizace jim nabízí částky kolem 30 tisíc korun za jednu provedenou „akci“ a tato představa rychlého zbohatnutí je mnohdy zláká. Ženy jsou na Ukrajině ujišťovány, že v České republice dostanou práci uklízeček, prodavaček, pomocnic v domácnosti apod. Situace je často ale úplně odlišná a ženy končí v erotických podnicích a jsou nuceny k prostituci. Jsou ale i případy, kdy se údajně ženy této práci věnují zcela dobrovolně, neboť jsou zde větší výděly. Můžeme se setkat i s případy, kdy tyto ženy na Ukrajině pracovaly jako učitelky apod. a mají zde své rodiny.

V další oblasti spadají pod ukrajinský OZ, kam patří loupeže a racketeering se Ukrajinci soustřeďovali na podnikatele a firmy původem z bývalého Sovětského svazu. Postupem času se ale přeorientovali i na movitější české občany a asijské obchodníky, podnikající na našem území. V případě asijských obchodníků také spoléhají na jejich neochotu spolupracovat s českými bezpečnostními orgány.

Jako většina organizovaných zločinů, tak i ten ukrajinský se také zaměřuje na pašování a distribuci drog, zejména pervitin a heroin. K pašování využívají ukrajinské dělníky pracující na našem území a to zejména na trase do Zakarpatské oblasti. Dělníci jsou pod neustálým dohledem a jsou kontrolováni ukrajinským podsvětím, kdy řada z nich má již získané povolení k trvalému pobytu a to prostřednictvím fiktivních sňatků s českými občany.

Naopak z Ukrajiny nebo dalších zemí bývalého Sovětského svazu, je na naše území zpět dovážen efedrin. Tento prekurzor na výrobu pervitinu je na českém trhu žádané zboží a jsou prokázány i případy Ukrajinců, kteří se zapojují do nelegální výroby pervitinu. Na základě dlouholetého sledování policie zdokumentovala následující ukrajinské zločinecké organizace-brigády působící v naší zemi. (3)

2.4.1 Luhaňská Brigáda

Patří u nás mezi nejznámější a nejlépe organizovanou skupinu. Svůj název získala podle ukrajinského města Luhaňsk, ze kterého pochází. Luhaňská brigáda má hlavní sídlo v Brně a představitelem brigády je Pavol Nikoljuk, známý pod přezdívkou „Paša“. Paša je kromě České republiky odpovědný za činnost brigády na území Slovenska, Maďarska, Španělska a Německa. Tato brigáda působí u nás ještě v Praze a Ostravě. Policie provedla proti skupině rozsáhlou akci a zadržela třináct členů, z toho šest patřilo mezi vysoké představitele. Podařilo se dopadnout také vůdce Pavola Nikoljuka. Těchto šest členů si odneslo tresty od 11 do 13 let a byli odsouzeni za obchodování s falešnými eury a dolary, podvody a nedovoleným držení zbraní.

2.5 Asijský organizovaný zločin

Činnost vietnamských zločineckých skupin se zaměřuje především na organizování nelegální migrace a pašování zboží. Tyto skupiny se vyznačují etnickou soudržností a na našem území nemají charakter klasických zločineckých organizací, jako jsou triády.¹⁰

Do roku 1989 nežil na území Československa, vyjímaje pracovníky ambasády Čínské lidové republiky a pár desítek přistěhovalců žádný čínský občan. Nástup čínského zločinu nastal až po roce 1989. Situace byla odlišná v případě Vietnamců. Česká republika potažmo Československo, zažilo několik vln migrace. První přišla již v letech 1956 a jednalo se spíše o jednotlivce. Důvodem migrace byly válečné konflikty v Indočíně. Mezivládní smlouvy z let 1974, 1979 a 1980 pak umožňovaly další příliv vietnamských obyvatel. Důvodem této smlouvy byl obchod se zbraněmi, protože tehdejší Československo bylo významným dodavatelem zbraní a vojenského materiálu pro armády severního Vietnamu. Oficiální údaje o počtu Vietnamců, pracujících v Československu nebyly nikdy zveřejněny. Odhady mluví, že v 80. letech zde pracovalo celkem 70 000 – 120 000 Vietnamců.

Tito pracovníci zde dostávali 40-50% svých reálných mezd. Zbylá část jim byla vyplácena ve vietnamské měně a sloužila jako bonus po návratu do vlasti. To mnohdy znamenalo nízkou životní úroveň a tak mnoho z nich hledalo dodatečné zdroje příjmů. Přivýdělek

¹⁰ Kriminální organizace, které navazují na tradice tajných čínských společností a jejich požadavky jsou spojeny s bojem proti císařské dynastii Mandžůů.

našli ve dvou oborech. Prvním z nich byla výroba oděvů, kdy se jednalo o nedostatkové džíny z domácích materiálů a druhým z nich byl dovoz zboží z Asie (hodinky a levná elektronika). Z počátku se jednalo o okrajové aktivity, ale postupem času nabyly na objemu poté, co se o ně začali zajímat vedoucí pracovních skupin a zaměstnanci vietnamské ambasády.

Očití svědkové vypovídali, že v druhé polovině 80. let na Starém letišti v pražské Ruzyni přistávala letadla plná asijského zboží a zásilky byly pod dohledem těchto zaměstnanců ambasády překládány do nákladních aut a odvázeny mimo prostor letiště, kdy bylo zřejmé, že neprošly celní kontrolou. O několik dní později se již objevily na černém trhu.

Politické důvody zapříčinily, že se nad podobnými aktivitami zavíraly oči. Můžeme tak zde mluvit o prvních sítích černého obchodu mezi asijskými zeměmi (Tchaj-wanem, Singapurem, Hongkongem) a Prahou. Převáženo bylo hlavně levné zboží (džíny a elektronika), opatřené falešnými výrobními značkami světových firem. Po roce 1989 začalo přes postkomunistické území střední Evropy proudit velké množství asijských běženců na Západ a část svou cestu ukončila v České republice a začala se zde usazovat a s nimi přišel i první organizovaný zločin. (3)

V důsledku imigračních aktivit Asijských občanů vzniklo velké množství soukromých firem, Tyto firmy sloužily pak jako krytí pro nové emigranty a účastí v těchto společnostech získávali povolení k trvalému pobytu. Aktuálně na našem území legálně pobývá necelých 60 000 Vietnamců. Skutečný celkový počet všech se odhaduje na 100 000 (4).

2.5.1 Působení asijského zločinu v ČR

Číňané a Vietnamci mají významný podíl na páchání trestné kriminality v České republice. Vyšší představitelé těchto skupin organizovaného zločinu vystupují jako zámožní a seriózní obchodníci a nyní je můžeme nalézt i v kruzích české společenské elity. Na první pohled se může zdát, že nemají nic společného s nelegální sférou. Jejich hlavní činností je dovoz a vývoz různého druhu zboží. Většinu příjmů mají zajištěnou z obchodu, založeném na napodobování světových značek jako jsou Adidas nebo Nike, vyrobených v Číně.

Jedná se o veškeré typy oděvů, obuvi, elektroniky, cigaret atd. Způsob dopravy bývá zpravidla lodní dopravou, kdy je zboží převáženo v kontejnerech a poté vlakovou dopravou. Bossy jsou obvykle Číňané a Vietnamci zastávají práci na nižších pozicích organizace nebo jako koncoví pouliční prodejci. Vstup asijského OZ na naše území se projevil ovlád-

nutím stánkového prodeje. V souvislostech s touto obchodní činností se Asijci dopouštějí rozsáhlých daňových podvodů. K tomu jim dopomáhají jak zkorumpovaní státní úředníci, tak mezery v zákonech.

Část získaných finančních prostředků poté převádějí ilegálně do Asie a k tomu využívají následné metody:

System hawala - tento způsob je velmi těžko proveditelný a používá se po celém světě převážně teroristickými buňkami k financování svých operací. System je založený na exportu-importu, kdy klient složí určitou částku do rukou vedoucího „pobočky“ v České republice a jeho příbuzní obdrží stejnou částku (odečtenou od rabatu, který se pohybuje kolem 5%) od bankéřova důvěrníka např. v Pekingu.

Zasílání velkých peněžních částek ze soukromých účtů do bank ve Vietnamu nebo Číně - tyto převedené peníze bývají uváděny jako dary. Částky se v některých případech pohybují i přes milion korun denně.

Posílání finančních částek za pomoci kurýrů - používají se k tomu příruční zavazadla. Tento způsob patří mezi nejrizikovější způsoby přepravy, kdy kurýr riskuje své odhalení celní kontrolou a také odhalení od tzv. „lovců kachen“. Jsou to Vietnamské a Čínské zlodějské gangy, které operují na letištích v Praze, Moskvě, Pekingu nebo Hanoji a specializují se právě na tento způsob přepravy.

Restaurace - v posledním desetiletí vznikají ve městech ve velké míře restaurace, které slouží jako centrum pro Asijce zapojené v organizovaném zločinu. Restaurace mnohdy také působí jako tzv. „prádelny špinavých peněz“, kdy zisky pocházející např. z převaděčství, loupeží nebo obchodu s drogami.

Další nelegální činnost, na kterou se Asijci specializují, je pašování lidí, kdy se jedná především o obyvatele Číny nebo Vietnamu. K provedení ilegálního transferu lidí slouží skupinám falešné doklady, mezi které patří pasy a úřednické dokumenty. Kradené pasy využívají tak, že po přechodu hranic je posílají leteckou poštou zpět k dalšímu použití, a tak jsou využívány i několikrát za sebou. Mezi jedny z nejznámějších pašeráckých organizací patří policíí nazývaná „východní větev“, která se specializovala na pašování lidí z Číny nebo Vietnamu přes Moskvu, Prahu a Most do Německa nebo Francie.

Asijské skupiny se dále zaměřují na vydírání, únosy a to včetně nájemných vražd. S nově přichozími imigranty do naší země bývá také prováděna lichva. Dále je důležité zmínit, že

se Číňané i Vietnamci stávají uživateli, překupníky a nyní už i výrobci drog. Počty toxikomanů mezi Asijsci prudce stoupají. Důvodem bývají neúnosné podmínky, ve kterých Asijsci pracují, což je donutí se obrátit k drogám.

Vietnamští dealéři začínali s marihuanou, hašišem a pervitinem, které nakupovali od českých, balkánských nebo arabských překupníků a distribuovali je pouze v rámci asijské komunity. Postupem času začali využívat kontakty na ruskou a ukrajinskou komunitu a využívali také přímé napojení na české výrobce pervitinu. Zanedlouho vietnamští dealéři vystoupali na nejvyšší příčky v hierarchii drogového byznysu a také část dovozu drog přes naše hranice je již v režii vietnamských organizátorů. Asijské emigranty můžeme označit za nejsvědomitější v dodržování zákonů. Tuto příznivou image využívají ve svůj prospěch asijské zločinecké skupiny.

Je velmi složité mezi ně proniknout a vyšetřovat asijský organizovaný zločin. Vše je zapříčiněno vlivem kulturní a sociální odlišnosti, kdy prakticky veškerá činnost asijského zločinu se omezuje na potřeby vlastní komunity a působí velmi uzavřeně.

Další překážkou jsou jazykové bariéry, které zabraňují vzájemné komunikaci např. při svědectví nebo ohlašování trestných činů. Čínská komunita patří mezi ještě uzavřenější. Ochota asijských obyvatel je velmi malá také vzhledem ke špatným zkušenostem z domovské země, kde byla častá brutalita a korupce ze strany jejich policie.

Aktuálně ve všech zemích střední Evropy dnes asijsťáci podnikatelé nakupují pozemky a nemovitosti. Proto můžeme předpokládat další růst obchodní činnosti a s tím spojený i nárůst zločinnosti, kdy informace z čínské komunity hovoří o přílivu asijských zločineckých skupin. Mnoho odborníků je přesvědčeno, že hrozba asijského OZ je zanedbatelná a přirovnávají ji spíše k rasistickému postrachu tzv. „žlutého nebezpečí“. Dosavadní poznatky ale naznačují spíše opak, a pokud se tento OZ bude přehlížet, může se stát hlavním problémem v České republice. Pro účinný boj proti tomuto nebezpečí je důležité získat přehled a znalosti o těchto organizacích a jejich kultuře. (3)

2.6 Organizovaný zločin v České republice

2.6.1 Před rokem 1989

Předpoklady pro kriminální aktivity páchané na našem území, zde byly již dlouho před rokem 1989. OZ s mezinárodní působností, se datuje už do dob tzv. „první republiky“. Jednalo se o pašování zboží a obchod s drogami. Pokud se budeme bavit o Rakousko-Uhersku, tak mezi hlavní látky pašované v této době patřil hašiš a morfin. Tyto látky byly užívány za účelem orientalismu a jsou spojovány se šamanskými rituály v rámci obřadů, věštby a léčení. Bezpečnostní orgány nepocíťovaly tehdejší OZ jako riziko nebo problém ve společnosti, ale spíše jako vzdálený fenomén cizí tehdejší kultuře. Stejným způsobem to bylo prezentováno mezi veřejnost. Až socialistické Československo v roce 1960 stálo za vznikem novodobého OZ.

Za prvopočátky můžeme označit různé formy tzv. „domácí kriminality“ způsobené „železnou oponou“, která se vyznačovala nelegální směnou valut, dovozem nedostatkového a luxusního zboží ze západu i prostitucí. Tyto akce probíhaly povětšinou izolovaně, bez mezinárodních vlivů a nevznikaly zde tak rozsáhlé kriminální organizace s mezinárodní působností. Skutečnosti vedly bezpečnostní složky státu k názoru nevytvářet jakýkoliv plán nebo systém na potírání OZ, což jak se později ukázalo, byl chybný krok. Bývalé země socialistického bloku neměly čím uchvátit západní svět. Proto se snažily alespoň vyzdvihnout bezplatnou lékařskou péči a nízkou kriminalitu.¹¹

Jak plynul čas, tak se pomalu začala poukazovat pochybnost těchto režimem předkládaných předností. Lékařská péče nedosahovala zdaleka takové úrovně a bezplatné poskytování medikamentů na předpis, vedlo ke skrytým drogovým závislostem. Pohled na statistiky zločinnosti vyvolával obdiv a optimismy. Nyní můžeme pochybovat o pravdivosti dosažených čísel, která byla stanovena režimem a jeho ideologií inspirovanou v Sovětském svazu. Rozhodně neodpovídaly reálnému obrazu v naší zemi. Z takto zkreslených trestních statistik můžeme usuzovat pouze o vývojové tendenci, nikoliv však skutečnou situaci zločinnosti. Československý komunismus se řadil v tehdejším východním bloku k nejortodoxnějším režimům, a proto objektivní výzkumy kriminality nebyly povolovány.

¹¹ Mezinárodní organizovaný zločin v České republice - Miroslav Nožina

Procenta tehdejších trestních statistik dosahují v 80. letech minulého století objasněnost případů přes 70%. S takovými výsledky jsme předstihli i nevyspělejší státy světa, za použití průměrného materiálně-technického vybavení a policii na nikterak vysoké úrovni výcviku. Tyto fakta samy o sobě vyvolávaly určité pochybnosti o své korektnosti.

Za výše uvedenými fakty stála selektivita práce, kdy se policie soustředila na osoby nebo skupiny třídně a politicky nepřátelské a vyšetřovala primárně případy s vysokou mírou objasnění a usvědčení pachatele. Naproti tomu se vyhýbala složitějším případům a trestním oznámením občanů nebo organizací. Důvodem bylo hodnocení policistů a útvarů, kdy byly podle procent objasněnosti odměňovány finančně nebo kariérami.

Komunismus záhy po svém nástupu k moci prakticky zlikvidoval soukromé podnikání a tento majetek označil jako „majetek všech“. Takto řízená ekonomika měla malou výkonnost a to mělo za následek, že se společnost dostala do dlouhodobě deficitní situace, kdy poptávka mnohonásobně krát převyšovala nabídku a to i v základních produktech každodenní potřeby. Ve velkém rozsahu se tak začalo šířit rozkrádání „všelidového majetku“. Tento ideologický počin režimu podrazil nohy a dostal ho do hluboké krize.

Pozdější rozsáhlé rozkrádání majetku mezi občany nebylo nic neobvyklého a stal se takovým folklorem, kterým naše společnost trpí dodnes. V druhé polovině 80. let se začaly výrazně dávat najevo příznaky sociální dezorganizace, které zanedlouho způsobili prudký nárůst kriminality a OZ.

Nápadně se začala projevovat brutalita útoků trestných činů a policejní systém ani za pomoci agentů státní tajné bezpečnosti, donašečů zapojených v různých stranických organizacích a občanských výborů, starajících se o všeobecnou kontrolu nad občany, nebyl schopen se novému vývoji ve společnosti přizpůsobit. Není pravdou, že OZ před rokem 1989 neexistoval, jak tvrdili některé studie.

OZ v ČSSR byl zastoupený, ale jeho vzhled připomínal v totalitním státu spíše klasickou kriminalitu, kam se řadil i obchod s drogami, vydírání, prostituce, nájemné vraždy, aj. spadaly do klasické kriminality. Výrazněji se zde začala projevovat činnost organizovaných skupin v oblasti ekonomiky - směně valut, prodejem uměleckých předmětů, importu nedostatkového zboží a jeho distribuci.

Vrchol krize koncem 80. let rozvíjí šedou ekonomiku, která zastupuje impotenci státního hospodářství v zásobování. Vznikají tak rozsáhlé korupční sítě i uvnitř státního aparátu a

rodí se tak nová vrstva tzv. „socialistických zbohatlíků“, kteří využívají svého postavení.
(3) (4)

2.6.2 Po roce 1989

Otevření hranic po pádu „železné opony“ staví naši zem do součástí globálních procesů. Mění se náš politický a ekonomický systém, transformace majetkových přesunů poskytuje příležitost pro OZ. Českou republiku zasáhla mohutná migrační vlna, se kterou k nám přišel i mezinárodní OZ.

Tehdejší vysoce postavení zkorumpovaní členové socialistické éry zneužili nedostatků a mezer v privatizačním procesu, který jim posloužil k legalizaci zisků a tím pádem zakrytí původu peněz a vstupu do legálního podnikání. OZ přišel tímto krokem o špičky organizovaných skupin. Tato místa přebrali jejich podřízení nebo nastal rozpad organizací. V každém případě to bylo oslabení české organizované scény, která pro vlnu vnikajícího mezinárodního OZ neznamenal prakticky žádnou konkurenci.

Naše legislativa se pomalu začala se zpožděním měnit a přetvářet pro efektivnější boj proti organizované kriminalitě. Trvalo nějakou dobu, než vstoupila v planost základní opatření a mnohdy tyto operace probíhaly prakticky za pochodu.

Nejvíce k tomu přispěly poznatky policejních orgánů, provedených kriminologických výzkumů a aktivita médií a sdělovacích prostředků informujících o OZ.

Během 90. let v naší zemi vzniká také řada podnikatelů provozující tzv. „špinavý byznys“. Tento druh podnikatelů měl za cíl co nejrychleji zbohatnout, bez ohledu na to, jestli tak bylo dosaženo v mezích či za hranicemi zákona. Zde spatřujeme také první příznaky OZ, kdy jejich podnikatelská aktivita díky stále ještě pevně nestanovené hranici mezi legálním a nelegálním podnikáním, nedostatečně vyvinutým právním prostředím dovoluje nárůst domácích forem organizované kriminality.

V širším pohledu představovala Česká republika začátkem 90. let stát s výhodnou geografickou polohou. Sousedili jsme se státy Evropské unie a náš slabě organizovaný zločin nedokázal konkurovat rychlému a efektivnímu nástupu mezinárodních skupin. Po krátkém

čase, který stačil na průzkum a vybudování základních pozic na českém trhu se zločinem se mezinárodní OZ prosazuje v plné síle.¹²

V letech 1990-1992 měl mezinárodní OZ pod kontrolou více než 3/4 kriminálních aktivit v naší zemi. Český OZ na tuto skutečnost zareagoval svou infiltrací do těchto skupin a to např. ve formách poradců, řidičů, kurýrů atd. Zanedlouho Češi tvořili zhruba polovinu všech členů OZ.

V současné době podle Policejního prezidia operuje na našem území kolem 100 skupin OZ. Počet členů je odhadem 2000 a stejný je i počet externistů, kteří vypomáhají. Nejsou však nedílnou součástí systému.

K poměrům v západní Evropě můžeme říct, že se jedná o „standardní“ situaci, jaká se v momentální chvíli u nás nachází. V České republice mají největší zastoupení organizované skupiny ze zemí bývalého Sovětského svazu, především s Ruska a Ukrajiny. Občané Albánie, Bulharska, Jugoslávie, Vietnamu a Číny. Dále země s Balkánu - Turecko, Rumunsko, Řecko a země Středního východu. Většina těchto zahraničních skupin se na našem území již uchytila a stabilizovala své formy v podsvětí.

Další odhadovaný postup bude pravděpodobně pokračující spolupráce s domácími skupinami a směřování k vyšším formám struktur státu a ekonomiky v naší zemi. (4) (3)

¹² Mezinárodní organizovaný zločin v České republice - Miroslav Nožina

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 VÝZKUM ZÁCHYTŮ PAŠOVANÉHO ZBOŽÍ

Cílem mé praktické části, která se bude zabývat výzkumem, bude porovnání dvou důležitých období v novodobé historii Celní správy České republiky. Zaměřuji se převážně na počet odhalených případů záchytů omamných a psychotropních látek a jejich zadržené druhy. Dále pak analyzuji záchyty tabáku a CITES, jejich množství a vzájemné porovnání v jejich období. V závěru se pak zabývám porovnáním počtu těchto odhalených případů s Policií ČR.

3.1 Stanovení cílů a hypotéz pro zpracování

Stanovuji si tři hypotézy:

1. Předpokládám, že při provedených záchytech v I. období (2005-2008) bude vyšší procento odhalených případů nelegální přepravy u všech tří hodnocených skupin než v II sledovaném období.
2. Předpokládám, že při provedených záchytech v I. období (2005-2008) bude vyšší procento hmotnosti zadrženého zboží nelegální přepravy u všech tří hodnocených skupin než v II sledovaném období.
3. Předpokládám, že celní správa bude mít celkově minimálně 1/3 podíl na množství zadržených canabinoidů, opiátů a stimulačních látek v České republice za sledované období (2005-2012).

Způsoby zpracování

Na základě stanoveného cíle postupuji metodu statistické analýzy dat z výročních zpráv, které poskytují informace o výsledcích činnosti Celní správy České republiky za období 2005 – 2012. Ze získaných údajů jsem vytvořil tabulky a grafy, na kterých je možné porovnat jejich jednotlivé údaje.

Rozdělení období:

I. období 2005 – 2008

Toto období je spojeno se vstupem České republiky do Evropské unie, které proběhlo 1. května 2004. Vzniká tak schengenská spolupráce, která je označením spolupráce států v rámci tzv. schengenského prostoru. Jedná se o území států, na jejichž společných hranicích nejsou vykonávány hraniční kontroly. Kontroly se zaměřují více na tzv. vnější schengenské hranice. Vznikají ale i mobilní dohledy, které zajišťují provádění kontrolních činností na pozemních komunikacích při vnitřní kontrole.

Zahájení schengenské spolupráce je spojeno se dvěma smluvními dokumenty – Schengenskou dohodou a Schengenskou prováděcí úmluvou.

II. období 2009 - 2012

Období se nese ve znamení mapování procesů, kdy jejím cílem je provést racionalizaci organizační struktury. Důraz celní správa klade především na flexibilní uspořádání sítě útvarů. V oblasti organizačního uspořádání dochází k transformaci pevné vnitřní struktury celních ředitelství a celních útvarů. Při této centralizaci bylo celkem zrušeno 21 detašovaných výkonných útvarů. Celní správa stejně jako celá česká státní správa se v roce 2010 nacházela ve složitém socioekonomickém prostředí. Důvodem byla hospodářská recese a poté vládní program rozpočtové odpovědnosti, který se zásadně odrazil v provozních a investičních výdajích. Rok 2012 byl ve fázi dokončování příprav k zabezpečení plynulého přechodu na dvoustupňové organizační uspořádání. Celkově se celní správa v tomto období zaměřuje na snižování administrativní zátěže a zjednodušování formalit v rámci celního řízení.

3.2 Vlastní výzkumná činnost

Hypotéza č. 1

Tabulka 1 Počet odhalených případů nelegální přepravy OPL, tabáku a CITES za období 2005 – 2008

Druh zboží	2005	2006	2007	2008	Celkem
OPL	319	148	199	136	802
Tabák	918	504	500	333	2255
CITES	42	40	68	71	221

Základní vyhodnocení tabulky č.1

Celkový počet odhalených nelegálních přeprav OPL za období 2005 – 2008 je celkem 802. U tabáku byl počet odhalených nelegálních přeprav 2255, kdy do této kategorie spadají jak cigarety, tak řezaný tabák a u CITES se hodnoty odhalených nelegálních přeprav za toto období zastavily na čísle 221.

Tabulka 2 Počet odhalených případů nelegální přepravy OPL, tabáku a CITES za období 2009 – 2012

Druh zboží	2009	2010	2011	2012	Celkem
OPL	176	130	147	182	635
Tabák	368	404	337	749	1858
CITES	58	56	69	61	244

Základní vyhodnocení tabulky č.2

Celkový počet odhalených nelegálních přeprav OPL za období 2009 – 2012 je celkem 635. U tabáku, kam spadají jak cigarety, tak řezaný tabák, byl počet odhalených případů 1858 a u CITES se jednalo o 244 odhalených případů.

Základní vyhodnocení tabulek č. 1-2 podle počtu odhalených případů nelegální přepravy zboží.OPL

I. Období (2005 - 2008) – 55,81%

II. Období (2009 - 2012) – 44,19%

Tabák

I. Období (2005 - 2008) – 54,83%

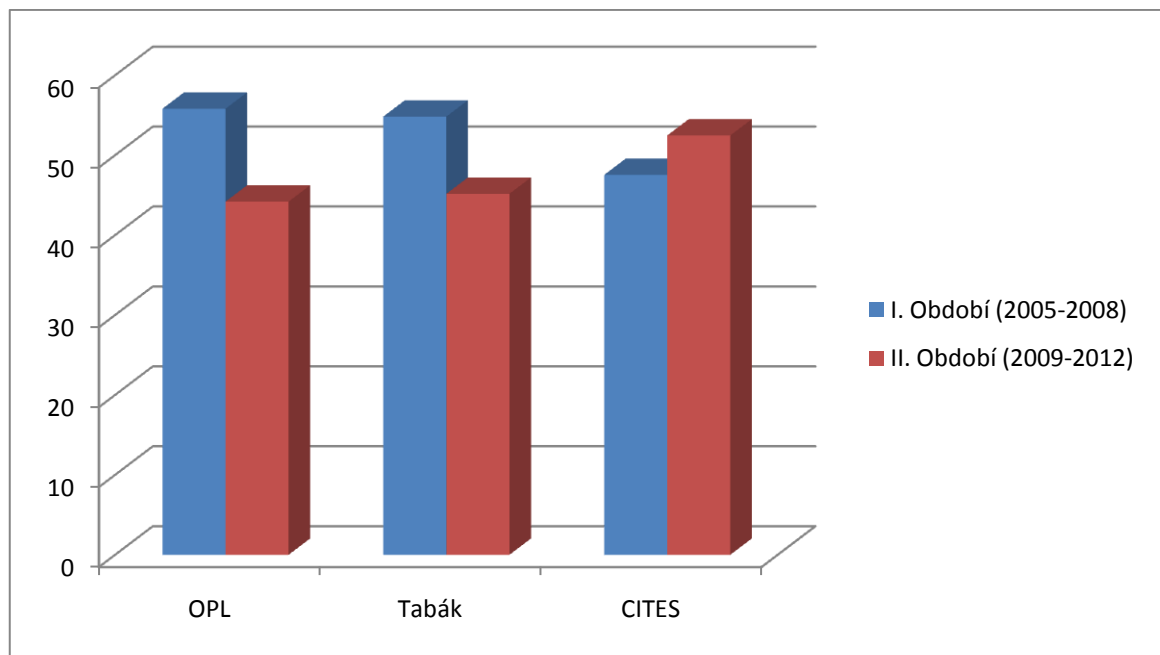
II. Období (2009 - 2012) – 45,17%

CITES

I. Období (2005 - 2008) – 47,53%

II. Období (2009 - 2012) – 52,47%

Graf 1 Procentuální srovnání I. a II. období v počtu odhalených případů nelegální přepravy zboží

Hypotéza č. 2

Tabulka 3 Množství odhalených OPL, tabáku a CITES při nelegální přepravě za období 2005 – 2008

Druh zboží	2005	2006	2007	2008	Celkem
OPL (kg)	40,2	27,4	53,5	209,8	330,9
Počet cigaret (mil.ks)	76,8	102	65	71	314,8
Tabák (t)	253,6	1 001	696	160	2110,6
CITES (ks)	12208	1 083	872	2389	16552

Základní vyhodnocení tabulky č.3

Celkové množství zadržených OPL za období (2005-2008) je celkem 330,9 kg. Množství odhaleného tabáku je 2110,6 tun a počet odhalených cigaret je 314,8 milionů kusů. U CITES se jednalo o 16552 zadržených kusů.

Tabulka 4 Množství odhalených OPL, tabáku a CITES při nelegální přepravě za období 2005 – 2008

Druh zboží	2009	2010	2011	2012	Celkem
OPL (kg)	105,9	73	148,3	120	447,2
Počet cigaret (mil.ks)	40	29	8	17	94
Tabák (t)	142	118	228	431	919
CITES (ks)	2078	930	889	4239	8136

Základní vyhodnocení tabulky č.4

Za toto období (2009-2012) se podařilo zajistit celkem 447,2 kg OPL. Množství tabáku o celkové váze 919 tun a počtu cigaret o počtu 94 milionů kusů. Množství CITES se za toto období odhalilo 8136 ks.

Základní vyhodnocení tabulek č. 3-4 množství odhalených OPL, tabáku a CITES při nelegální přepravě

OPL

I. Období (2005 - 2008) – 42,53%

II. Období (2009 - 2012) – 57,47%

Tabák

I. Období (2005 - 2008) – 69,6%

II. Období (2009 - 2012) – 30,4%

Tabák - cigarety

I. Období (2005 - 2008) – 77%

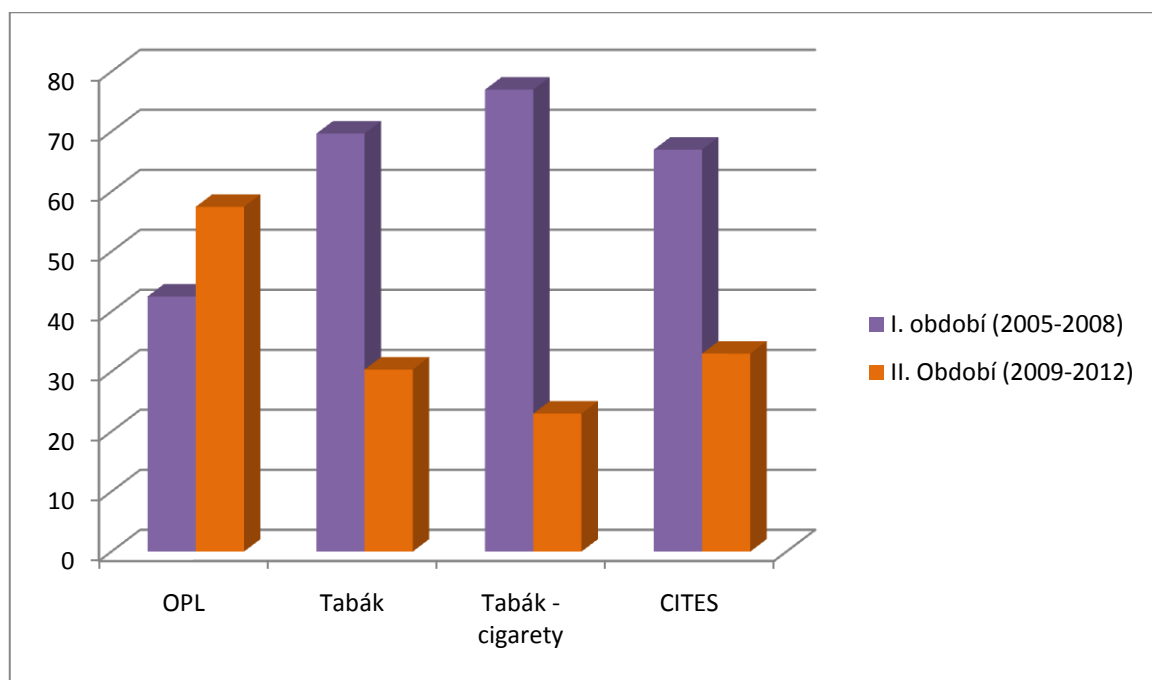
II. Období (2009 - 2012) – 23%

CITES

I. Období (2005 - 2008) – 67%

II. Období (2009 - 2012) – 33%

Graf 2 Procentuální srovnání I. a II. období - množství odhalených OPL, tabáku a CITES při nelegální přepravě.

3.2.1 Celkové vyhodnocení za I. období (2005-2008)

OPL I. období (2005-2008)

Z výzkumu je patrné, že v I. sledovaném období (2005-2008) bylo odhaleno celkem 802 případů záchytů OPL což v porovnání s II. obdobím (2009-2012) tvoří 55,81%. Nejvyšší počet záchytů byl v roce 2005 a to celkem 319 a nejméně v roce 2008 celkem 136 záchytů. Celní orgány v roce 2005 nezaznamenaly výraznější změny v trendech nebo odklon nelegální přepravy OPL přes naše území. V roce 2008 útvary pátrání ukončily 67 trestních spisů, kdy 21 předaly PČR k zahájení trestního stíhání.

Silniční doprava- Mezi nejvýznamnější odhalené případy nelegální přepravy z roku 2005 patří zajištění 10,4 kg heroinu, který se nacházel v bulharském kamionu. Kamion ale deklaroval prevoz náhradních dílů pro osobní automobily do západní Evropy. Další významný záchyt bylo zjištění 18,9 kg heroinu v maďarském kamionu, který deklaroval prevoz kaučuku do Anglie. V roce 2008 patří mezi nevýznamnější případy zajištění cca 15,5 kg heroinu, který byl ukrytý za zadní evidenční značkou osobního automobilu a heroin byl rozdělen do 30 balíčků. V tomto sledovaném období můžeme říct, že obchod s heroinem

byl v České republice ve stále větší míře organizován tureckými skupinami a velká část přivezeného heroinu byla a stále i je dále pašována přes Českou republiku do Jižní Evropy. Při potírání pašování heroinu má CS nezastupitelnou roli, protože tato droga je povětšinou pašována silniční dopravou společně se zásilkami legálního zboží nebo ukrytá v osobních automobilech.

Letecká doprava-V roce 2005 na letišti Václava Havla v Praze, tehdejším letišti Ruzyně, byla odhalena nevýznamnější zásilka. Jednalo se o 3 kg kokainu, které pašoval občan Mexika. V roce 2007 bylo zajištěno cca 3 kg kokainu, který byl ukryt v láhvích od šamponů patřící cestujícímu z Kostariky. Dále 5,7 kg kokainu ukrytého v cestovním zavazadle, které mělo vytvořeno dvojité stěny. Ze stejného roku jsou také známé případy kokainu vážícího 1 kg, ukrytého v obuvi a také 3,5 kg kokainu ukrytého v poštovní zásilce nebo v tělních dutinách tzv. „polykačů“. Všichni zadržení pochází z Jižní Ameriky, konkrétně z Paraguaje, Mexika, Argentiny a Peru. Ve většině případů je převoz realizovaný pomocí najatých kurýrů, kteří mají kokain ukrytý v zavazadlech. V roce 2008 byl zaznamenán převoz 5 kg kokainu v cestovním zavazadle cestujícího na trase Uruguay – Španělsko – ČR.

Poštovní přeprava – Tento způsob přepravy patří v počtu odhalených případů mezi nejvýznamnější a povětšinou se jedná o malé zásilky různých druhů OPL. V roce 2008 došlo k 50% nárůstu zadržené drogy oproti roku 2007. Pašování hašiše se provádí nejčastěji pomocí poštovních zásilek, které přichází z Holandska.

Cigarety a tabák – V prvním sledovaném období celníci odhalili celkem 2255 případů nelegální přepravy cigaret a tabáku. Celková hmotnost zadrženého tabáku byla 2110,6 t a 314,8 milionů kusů cigaret. Nejvíce záchytů proběhlo v roce 2005 a to celkem 918. Nejméně záchytů proběhlo poslední rok ve sledovaném období - 2008 a to 333.

Majoritní úlohu při pašování tabáku a jejich výrobků tvoří organizované skupiny pachatelů a to hlavně asijské organizované skupiny. V tomto období je trendem odklon od nelegální přepravy neznačených cigaret k nelegální výrobě napodobenin světových značek na území České republiky. Toto zboží je zatíženo spotřební daní. Vývoj potvrzují dva největší případy v roce 2005, při kterých došlo k odhalení nelegálních výroben cigaret a zadržení hlavních organizátorů výroby. V dalších letech se situace výrazně nemění. Výrobní jsou rozmístěny i v okolních státech EU jako jsou např. Slovensko a Rakousko. Vyrobené kopie světových značek poté končí především na tržnicích a to hlavně v příhraničních oblastech se SRN nebo slouží k dalšímu vývozu do SRN a Francie. Výrobní jsou povětšinou velmi

dobře ukryté. Často jsou pro tuto činnost využívány staré hospodářské objekty, které jsou vybaveny vysokorychlostními výrobními linkami. Tyto linky jsou schopny vyrobit až 2,5 tisíce cigaret za minutu. Dále se potvrzuje, že černý trh v ČR ovládají asijské organizované skupiny. Kontroly na tržištích jsou sice úspěšné a dochází zde k zajištění pašovaných cigaret, ale nevedou často k odhalení nebo zajištění hlavních organizátorů.

Hlavní roli v tomto sledovaném období u nelegálního dovozu tabáku a cigaret zaujímá tzv. asijská trasa. Trasa začíná v asijských přístavech a odtud trasa pokračuje do přístavů v západní a jihovýchodní Evropě. Odtud pašované zboží pokračuje po souši do koncových zemí EU včetně České republiky.

CITES-Výsledky výzkumu z prvního období mluví o 221 záchytech, při kterých bylo zajištěno celkem 16552 kusů CITES. Celní správa spolupracuje s Českou inspekcí životního prostředí, Ministerstvem životního prostředí i zahraničními partnery. V prvním sledovaném období výrazně podílela v boji proti nelegálnímu obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V roce 2005 patřili mezi nejčastěji pašované živočichy hadi, želvy a ještěři. Z rostlin byly nejvíce zastoupeny orchideje. Dále do této kategorie CITES patří lovecké trofeje a preparovaná zvířata. Největší podíl pašování byl zachycen v cestovním sektoru a mezi nejčastější pachatele patřili občané Tanzanie a České republiky. Mezi nejčastěji zadržené živé exempláře v roce 2007 patřili želvy papoušci a hadi. Z trofejí byly zadrženy zejména preparované hlavy a kůže krokodýlů a medvědů. Rovněž byly v tomto roce zadrženy exempláře CITES naložené v alkoholu a výroby tradiční čínské medicíny. V porovnání s předešlými roky tohoto sledovaného období pokračoval trend snižování počtu záchytů živých exemplářů, ale naopak stoupl počet záchytů různých druhů trofejí.

3.2.2 Celkové vyhodnocení za II. období (2009-2012)

OPL II. období (2009-2012)

Celní orgány v II. sledovaném období odhalily celkem 635 případů pašování OPL a v porovnání s I. obdobím se jedná o 44,19% případů. Nejvíce záchytů bylo v roce 2012 a to 182 s množstvím 120 kg a nejméně v roce 2010, kdy se statistiky zastavily na čísle 130, a množství zadržených OPL činilo v tomto roce 73 kg.

Silniční doprava- Počátek roku 2010 znamenal nový trend v OPL. Jednalo se o imitace klasických a známých omamných a psychotropních látek dovážené převážně z Číny a In-

die. Mezinárodně dostaly tyto látky název „designer drugs“ nebo „legal highs“. V zásadě se jedná o nové syntetické látky založené na bázi syntetického katinonu. Této oblasti se budu podrobněji věnovat v další části práce.

Letecká doprava- Mezi nejvýznamnější úspěchy v roce 2009 patří odhalení nelegální přepravy kokainu umístěného v tělních dutinách a to především u nigerijských občanů. Od března 2010 do dubna 2011 bylo zajištěno na letišti v Praze přibližně 250 kg nových syntetických látek. Při dovozu do České republiky byly deklarovány jako koupelnové soli nebo vykuřovací směsi. Tak jako v minulých letech jsou trendem tzv. „polykači“ z Nigérie a hmotnost pašovaného kokainu se pohybuje od 10 gramů po jeden kilogram. Dále byli v tomto roce zadrženi dva občané Řecka s 5 kg kokainu, který se snažili přivést z Jižní Ameriky v zavazadlech.

Poštovní přeprava – Přibližně kilogram hašiše byl zajištěn v roce 2009 v poštovních zásilkách. I když hašiš není rozšířen v tak velkém měřítku jako marihuana, tak má stále na českém trhu velké zastoupení. Pravděpodobně je to způsobeno zařazením k „tzv. měkkým drogám“ a největší část je k nám přivážena z Holandska. Odtud se k nám ve velkém množství pašuje poštovní přepravou také marihuana a to v menších zásilkách (do 20g.) V roce 2011 nastává u poštovní přepravy změna, kdy do této doby byla marihuana nelegálně dovážena hlavně z Nizozemí. Od roku 2011 je patrný velký nárůst vývozu marihuany a to do zemí USA a Velké Británie. Obecnou spotřebu marihuany pokryje tzv. domácí produkce.

Cigarety a tabák – Z výzkumu vyplývá, že ve druhém sledovaném období bylo zachyceno 1858 případů pašování tabáku o celkovém množství 919 tun a 94 milionů kusů cigaret. V roce 2009 zaujala první místo v nelegálním dovozu tabáku a cigaret tzv. východoevropská trasa, po které se i do dnešní doby dováží tabákové výrobky z bývalých států Sovětského svazu. Po této trase do naší země proudí zejména originální cigarety od renomovaných výrobců. Pašované zásilky nejsou tak objemné, jak tomu bývalo v předešlém období, ale jsou rozmělněny na menší množství. Pašované zboží je v mnoha případech kamuflováno krycím nákladem. Další známou trasou je tzv. severní cesta, kdy je využíváno Transsibiřské magistrály. Ze severních států Evropy jsou pak tabákové výrobky pašovány do celé Evropy. V roce 2011 došlo ke změně dovozu tohoto zboží, kdy se upouští od kamionové přepravy a tabákové výrobky jsou dováženy pomocí většího množství osobních automobilů především z Ukrajiny a Ruska. O rok později byl zjištěn nárůst pašovaných cigaret z Běloruska. Upouští se také od známé trasy z Ukrajiny přes Polsko a Slovensko, kterou nahrazuje nová trasa přes Maďarsko a Slovensko. Tyto zásilky jsou také převáženy v men-

ším množství, což značně snižuje jejich detekci. V boji proti tomuto způsobu pašování je důležitá těsná mezinárodní spolupráce a operativní výměna informací. Dále je zapotřebí vytváření nadnárodních vyšetřovacích týmů a nezbytná je také spolupráce s legálními výrobci tabákových výrobků.

CITES - Ve druhém sledovaném období byla Washingtonská úmluva porušena celkem ve 244 případech, při kterých CS zajistila 8136 kusů CITES. Nelegální dovoz exemplářů CITES do naší země je realizován nejčastěji přes mezinárodní letiště. Mezi nejrizikovější letiště v EU se řadí letiště v Portugalsku, protože se jedná o letiště, které přímá lety z Jižní Ameriky. Nejvíce živých i preparovaných živočichů pochází z tohoto období především z Asie, Oceánie a Austrálie. Patří sem hadi, želvy, papoušci, chameleoni a různé druhy trofejí. Z rostlinné říše, která podléhá Washingtonské úmluvě, se nejvíce pašovalo z oblasti Střední a Jižní Ameriky, kde byly středem zájmů různé druhy planě rostoucích rostlin (kaktusy, lilie). Časté jsou také záchyty různých druhů korálů a lastur, které jsou dováženy českými turisty ze zahraničí, kteří nevědí, že porušují zákon. Nejnebezpečnější skupinou jsou ale mezinárodní organizované skupiny, které se orientují na živé exempláře CITES a jejich produkty. V mnoha případech jsou v nich zapojeny i občané ČR o čemž svědčí i jejich zadržení v různých zemích po celém světě. Pokusy o nelegální vývoz exemplářů CITES jsou v tomto sledovaném období registrovány z tzv. „třetích zemí“ a to díky obchodu s nosorožčím rohem. V této souvislosti Celní správa ČR obdržela informace o lovu nosorožců v JAR, který je pravděpodobně organizován z ČR. Další nebezpečnou skupinou jsou pašeráci exotických papoušků a vajec ohrožených druhů z Jižní Ameriky a dalších exotických zemí. Tyto skupiny mají často spojitost i s další trestnou činností, kam patří obchod s drogami, daňové podvody atd.

Celkové vyhodnocení hypotézy č. 1

Stanovenou hypotézou jsem sledoval, zda se potvrdí vyšší procento odhalených případů nelegální přepravy v I. období u všech tří hodnocených skupin než ve II. sledovaném období. Výzkumem jsem zjistil, že se mi tato hypotéza potvrdila u dvou (OPL, tabák) ze tří hodnocených skupin.

Celkové vyhodnocení hypotézy č. 2

Stanovenou hypotézou jsem sledoval, zda se potvrdí vyšší procento hmotnosti zadržného zboží nelegální přepravy u všech tří hodnocených skupin než ve druhém sledovaném období. Výzkumem jsem zjistil, že se hypotéza potvrdila u tří ze čtyř hodnocených skupin, kdy jsem tabák pro přehlednost ještě rozdělil do dvou skupin (tabák, tabák - cigarety)

Hypotéza č. 3

Tabulka 5 Množství odhalených OPL policií ČR

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	CELKEM
Canabinoidy (g)	102741,8	106224,4	113546,6	381662,9	119038,7	260170,9	408800,2	499275,7	1991461,2
Opiáty (g)	7332,1	21936,6	16168,7	10463,1	27864,8	20929,3	3652,8	6058	114405,4
Stimulační látky (g)	7568,7	11963,9	10435,29	5625,6	9662,6	18160,5	16508,2	30553,7	110478,5

Základní vyhodnocení tabulky č. 5

Celkový počet zadržných canabinoidů Policií České republiky za období (2005-2012) byl cca 1991,5 kg. Opiátů za toto období bylo zadrženo celkem cca 114,4 kg a stimulačních látek bylo od roku 2005 do roku 2012 zadrženo celkem cca 110,5 kg.

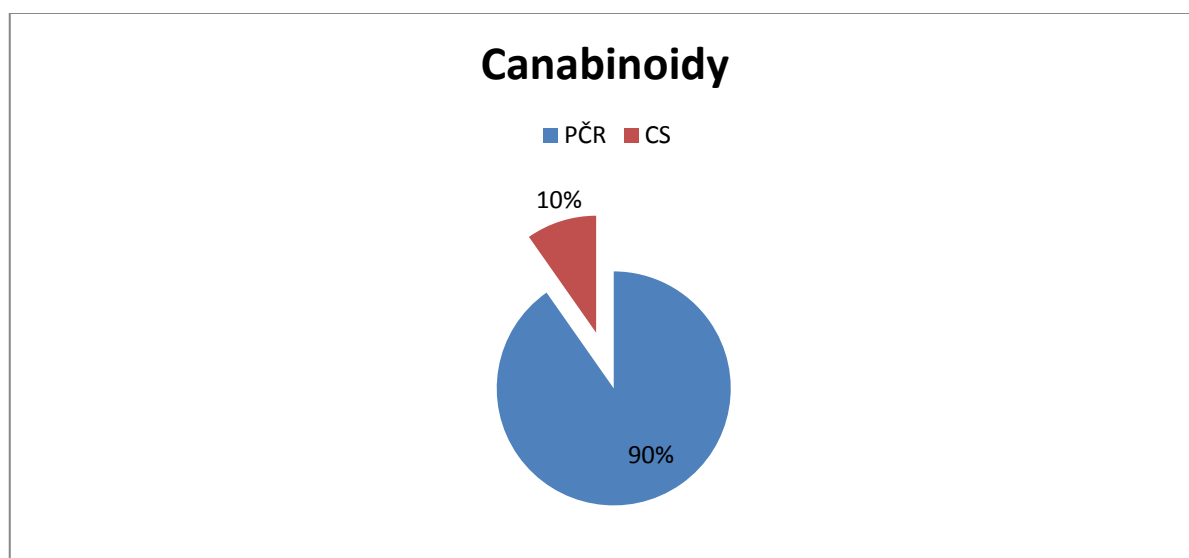
Tabulka 6 Množství odhalených OPL Celní správou ČR

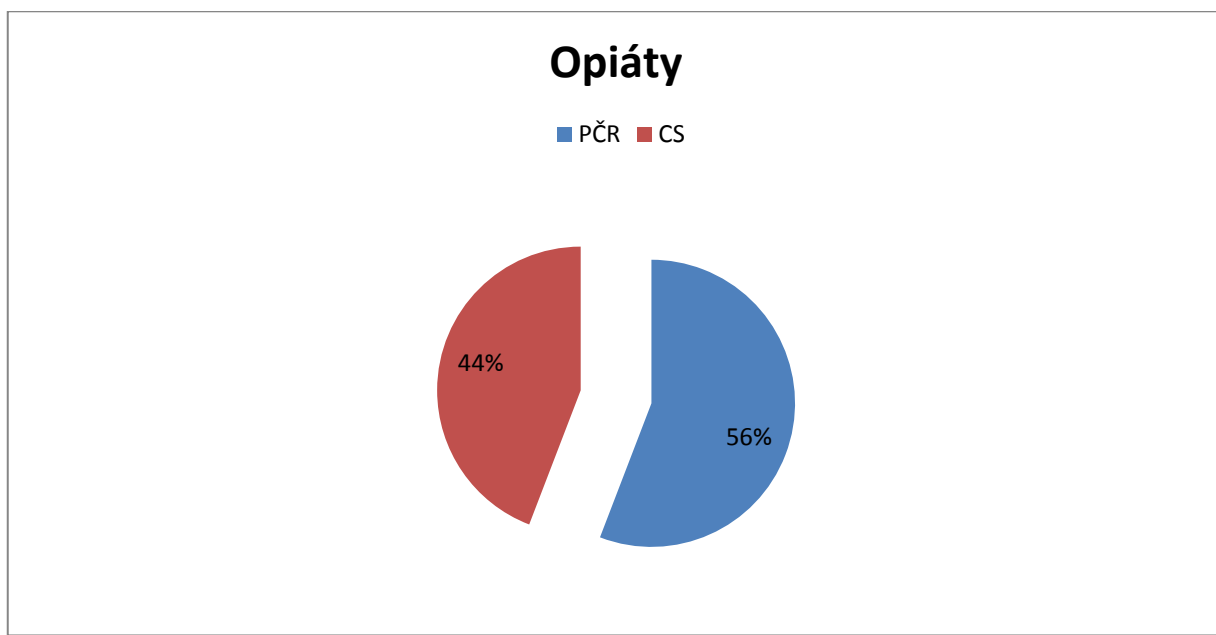
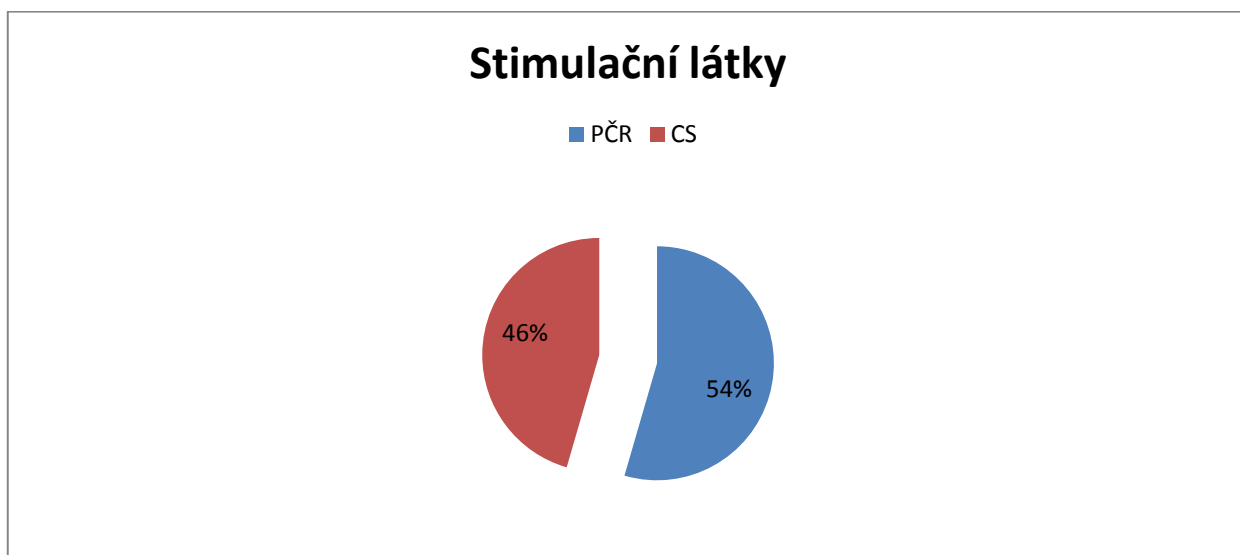
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	CELKEM
Canabinoidy (g)	5220,2	2593,9	8964,8	11560,4	40262	27170,3	34410,6	84590,9	214773,1
Opiáty (g)	29007,9	5940,1	4163,9	35867,3	3393,7	9523,3	1077,4	1518,1	90491,7
Stimulační látky (g)	7768,3	4051,6	27152,51	5536,2	6846,8	17353,7	13661,6	9900,5	92271,2

Základní vyhodnocení tabulky č.6

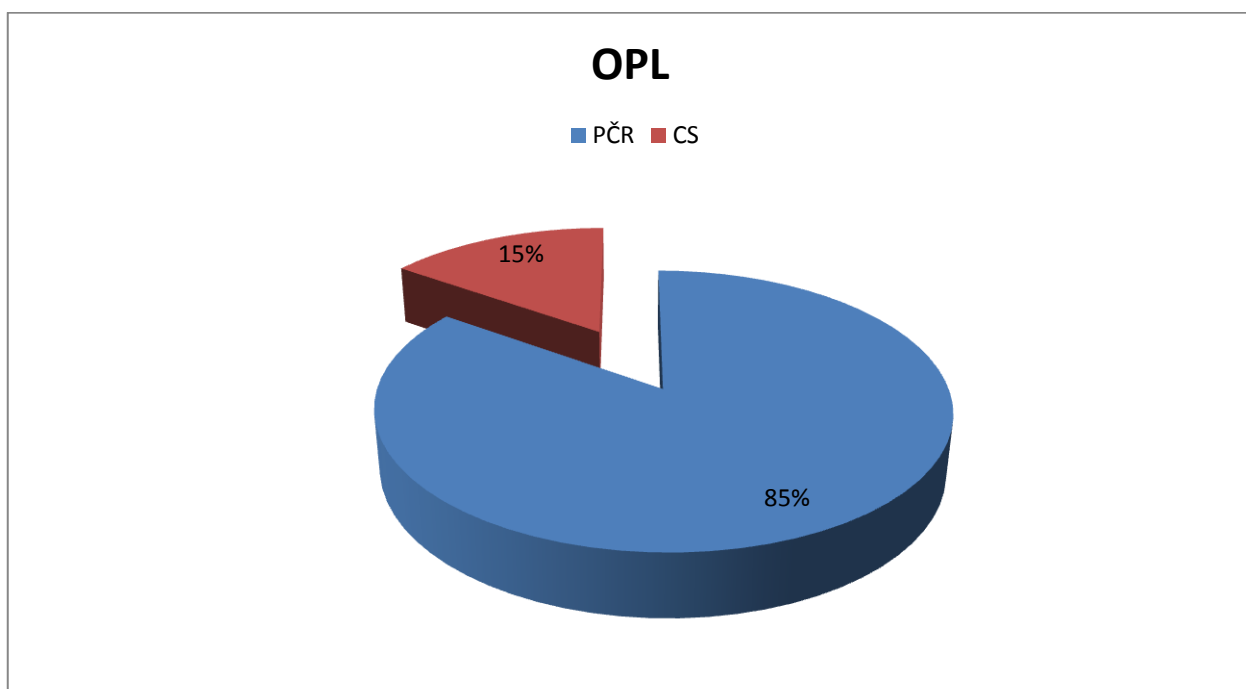
Celkový počet zadržených canabinoidů Celní správou České republiky za období (2005-2012) byl cca 214,8 kg. Opiátů za toto období bylo zadrženo celkem cca 90,5 kg a stimulačních látek bylo od roku 2005 do roku 2012 zadrženo celkem cca 92,3 kg.

Graf 3 Základní vyhodnocení poměru odhalených canabinoidů mezi PČR a CS

Graf 4 Základní vyhodnocení poměru odhalených opiátů mezi PČR a CS*Graf 5 Základní vyhodnocení poměru odhalených stimulačních látek mezi PČR a CS*

Graf 6 Celkový poměr hmotnosti odhalených OPL (canabinoidy, opiáty, stimulační látky) mezi PČR a CS

Celkové vyhodnocení poměru hmotnosti odhalených OPL (canabinoidy, opiáty, stimulační látky) mezi PČR a CS

Při provádění hypotézy č. 3 jsem se zaměřil na tři nejdůležitější skupiny OPL. První skupinu tvoří tzv. canabinoidy. Do této skupiny jsem zahrnul pouze sušenou marihuanu a hašiš. Ve statistikách nejsou započítány zabavené rostliny, hašišový olej ani další produkty. Celní správa ČR v hodnoceném období zabavila 10% z celkového zabaveného množství, které udává ve svých výročních zprávách NPC¹³.

Další hodnocenou skupinou jsou opiáty, do kterých jsem zařadil morfin, kodein a heroin. Zde měla Celní správa ČR za hodnocené období 44% podíl ze zadržených opiátů. Třetí skupinou jsou stimulační látky, které v mém výzkumu reprezentují kokain, amfetamin a

¹³ Národní protidrogová centrála – celorepublikový specializovaný útvar věnující se represi proti drogám, jejich prodejcům, výrobcům a v poslední době i konzumentům.

metamfetamin. Celní správa jich v hodnoceném období zachytila 46% podíl z celkového množství evidovaných NPC.

Celkové vyhodnocení hypotézy č. 3

Touto stanovenou hypotézou jsem sledoval, zda se potvrdí minimálně 1/3 procentuální podíl na množství zadržených cannabinoidů, opiátů a stimulačních látek v České republice za sledované období (2005-2012). Výzkumem jsem zjistil, že se mi tato hypotéza nepotvrdila a celkový procentuální podíl hmotnosti zadržených OPL u Celní správy České republiky činil za toto období jen **15%**.

Hmotnost vybraných zadržených OPL Policií České republiky cca – **2216,3 kg**

Hmotnost vybraných zadržených OPL Celní správou České republiky cca – **397,5 kg**

3.3 Technická opatření

Významným operativním článkem v boji proti pašování zboží jsou mobilní skupiny pracující na celém území České republiky. Jejich hlavním úkolem je provádění kontrol přímo v terénu. Celní správa se na pozemních komunikacích zaměřuje hlavně na kontrolu nákladových prostor a kabiny vozidel, včetně dokladů a všech dokumentů, které se vztahují k přepravovanému zboží, určené trase nebo lhůtě prováděné přepravy.

3.3.1 Mobilní dohled

Skupiny mobilního dohledu mají kromě výše uvedených pravomocí, také možnost kontroly vážení a měření jízdních souprav s připojenými vozidly, kontrolu plnění úhrady poplatku na stanovených komunikacích. Dále plní úkoly v oblasti odhalování zboží, která porušují některá práva duševního vlastnictví.

Tyto skupiny jsou vybaveny speciálními kontrolně-technickými prostředky, které mají za cíl odhalit tajné úkryty určené k nelegální přepravě zboží včetně omamných a psychotropních látek. K tomuto účelu Celní správě v České republice slouží mobilní velkokapacitní rentgen, který tyto skupiny mobilního dohledu používají. (6)

Obrázek 2 Mobilní rentgen HCV mobile V2

3.4 Kynologie

Současně se vznikem celní správy kolem roku 1971 vzniká instituce služebních celních psů. Celní správa v dnešní době spolupracuje s mezinárodními organizacemi a celními správami ostatních států a práci psovoda může vykonávat jenom příslušník celní správy. Celní psi jsou vycvičeni převážně na vyhledávání drog. Od samotného počátku se u služební kynologie jedná o protidrogovou oblast. Není to však jediná oblast zamření. Z přehledu je patrná aktivita pro využití kynologie v dalších kategoriích zájmových komodit.

1972 - vyhledávání drog

1990 - obranní psi

1999 - vyhledání cigaret a tabákových produktů

2005 - vyhledávání vybraných exemplářů CITES a živočišných produktů

2006 - vyhledávání výbušnin

2007 - vyhledávání zbraní a střeliva¹⁴

¹⁴ http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/VZSK_CZ_2011.pdf

Základem úspěchu jsou výborné čichové schopnosti psa, kdy se u něho využívá pachová paměť. Tuto vlastnost si psi vytvoří při nácviku diferenciací pachů. Pes na vyhledávání omamných a psychotropních látek musí vyhledat a označit drogu bez ohledu na okolní vlivy, množství drog a kvalitu.

Obrázek 3 Praktická ukázka vyhledávání drog

Dále je důležité naučit psa odmítat potravu, na kterou by mohl při vyhledávání narazit. Toto se provádí při výcviku např. s nákladním autem plným masa. Pachatelé se snaží často obelstít psa různými látkami. Pašované zboží bývá ukryto např. v kořeni, kávě, nádrži s pohonnými hmotami. Pes však tyto výrazné pachy dokáže potlačit a soustředit se pouze na jednu látku. Hlavní náplň práce celních psů jsou проверки dopravních prostředků zaměřené hlavně na kamionovou dopravu. Další využití psů je na letištích, kde kontrolují letadla, letištní prostory, zavazadla, ale také cestující. Rovněž se využívají u vlakové dopravy, na nádražích a u lodní dopravy, kdy jsou např. kontrolována zahraniční plavidla plující po Labi.

Ke zjištění přítomnosti drog využívá celní správa ještě iontový spektrograf, který umí rychle a přesně určit o jakou látku se jedná a to i ve stopovém množství. Nevýhodou ale je, že látka musí být v místě nálezu fyzicky přítomná. Spektrograf nemůže proto nikdy nahradit psa, který dokáže označit i pouhou koncentrací pachových molekul.

Pro výcvik celních psů se využívají především plemena - německý ovčák, labradorský retrievr, belgický knírač, bulteriér, pitbulteriér, anglický kokršpaněl a některé druhy kříženců.

Pro výcvik psů zaměřených na vyhledávání drog se využívá 2. výcvikový program, kdy délka kurzu je 14. týdnů a psi jsou zaměřeni na vyhledávání drog typu: marihuana, hašiš, heroin, kokain, amfetamin, extáze.

3.4.1 Praktická ukázka výcviku

Dne 5. 3. 2014 jsem se ve Zlíně zúčastnil praktické ukázky kynologického výcviku na odhalování omamných a psychotropních látek. Praktická ukázka byla prováděna na dodávkovém voze, kdy byl ukryt do zadní části automobilu balíček OPL. Jednalo se o cca 3 gramy hašiše. Poté se na cca 5 min nechalo místo tzv. „zapachovat“, aby se pach látky rozložil. V tomto časovém horizontu cvičitel prováděl nezbytnou vycházku se psem.

Plemeno psa: Německý ovčák (pohlaví nerozhoduje)

Metoda odhalení: Formou hry (odměna míček)

Postup při hledání: Systematický postup od pravého předního kola směrem k zadní části vozu. Nejprve exteriér poté interiér (individuální).

Výdrž psa: Cvičitel uvádí max. 2 automobily, poté následuje delší přestávka.

Při zahájení hledání ukrytého balíčku mě zaujala perfektní komunikace mezi psem a cvičitelem, který vybírá a ukazuje konkrétní místa na automobilu. Již u zadních dveří automobilu jsem na psů pozoroval změnu chování, kdy se snažil dostat k zadním dveřím vozidla a to do míst, kde se nacházel ukrytý balíček OPL. Ten po chvíli neomylně identifikoval škrábáním. Od cvičitele byl odměněn míčkem.

Z pochopitelných důvodů mi nebylo dovoleno pořizovat jakékoliv fotografie a uvádět jména osob, které do tohoto výcviku byly zapojeny. V další části uvádím rozhovor s cvičitelem, kterému jsem položil několik otázek.

1. Pozorujete u některých tipů zakázaných látek v dnešní době zvýšený výskyt ve srovnání s celorepublikovým průměrem? Jde na ně okamžitě reagovat?

Procentuelní výskyt OPL ve Zlínském kraji kopíruje celorepublikový průměr. Nejčastěji se vyskytují a jsou užívány látky marihuana (cannabis) a metamfetamin (pervitin) z důvodu jejich cenové dostupnosti oproti jiným drogám. Mezi mládeží je rovněž velmi rozšířena extáze (MDMA) pro její stimulační účinky, např. na diskotékách.

2. Jaká plemena psů při své práci upřednostňujete? Jsou některé rasy prioritní a v jakých charakteristikách?

Já osobně při své práci preferuji plemeno německý ovčák, pro jeho povahové vlastnosti, univerzálnost, chuť do práce a v neposlední řadě i vzhled. Využívají se však samozřejmě i jiná plemena, například belgický ovčák (Malinois), border kolie, a také lovecká plemena jako je labrador, knírač nebo ohaři. Výběr konkrétního plemene je subjektivní záležitostí každého psovoda. Lidově řečeno „každému sedí něco jiného“. Využitelnost psa pro detekci OPL není dána typem plemene, ale potřebnými povahovými vlastnostmi konkrétního jedince.

3. Jak vypadá váš běžný pracovní týden z hlediska profesní činnosti? (výcvik)

Mou pracovní náplň tvoří přibližně z 60% výjezdy se služebním psem. Jednak ke konkrétním případům, pak k hlídkové službě a prevenci na veřejných místech, kde je předpoklad užívání a distribuce OPL. Také se psem účastním policejních akcí, zaměřených na tuto problematiku (např. na diskotékách a jiných akcích kulturního charakteru).

Dále jsou to různé přednášky, besedy a ukázky ve vzdělávacích zařízeních. 20% pracovní náplně tvoří pravidelný výcvik služebního psa, který je nutný k udržení jeho vysoké pracovní úrovně, k motivaci do další práce a k regeneraci jeho sil.

10% pracovní náplně zabírá činnost spojená s ošetřováním, krmením a venčením služebních psů, protože každý psovod osobně zodpovídá za vycvičenost, zdravotní stav, kondici a ustájení přiděleného služebního psa. Zbývajících 10% pracovní náplně tvoří nutná administrativa, spojená s jednotlivými činnostmi viz výše.

4. Jak dlouho trvá aktivní služba psa?

Doba aktivní služby každého psa je velmi individuální. Je to dáno především druhem plemene a zaměřením výcviku. U každého jedince pak jeho kondicí, vitalitou a dobrým zdravotním stavem, což je stejně jako u lidí různé. Obecně lze říci, že jsou služební psi aktivně využíváni do věku okolo 10 let.

5. Liší se výcvik psů pro PČR pro vyhledávání drog od CS?

Pokud je mi známo, forma i metody výcviku psů na vyhledávání drog, jsou u Policie ČR i u Celní správy shodné. U každého psa je velmi důležitá jeho výborná socializace, čichové předpoklady, vytrvalost při práci a hlavně motivace-chuť pracovat za odměnu (buď pa-

mlsky, nebo míček a jiné aporty). Při výcviku se využívají vrozené vlastnosti a pudy psa, což je zejména pud kořistnický a pokrmový.

6. Jaký je váš postup při ohledání. Např. automobil (na co se zaměřujete atd.)?

Postup ohledání je individuální podle místa konkrétního použití služebního psa. Záleží, zda se jedná např. o bytové a nebytové prostory, zavazadla, osoby, dopravní prostředky nebo plošné vyhledávání v terénu. Před každým použitím služebního psa musím zjistit, zda jsou vytvořeny vhodné podmínky pro jeho použití-zda je místo dobře zajištěno, zda se nenachází na místě předměty, které by mohly psa nějakým způsobem poškodit, například střepy, ostré předměty, chemikálie a jejich výpary, výbušniny, přítomnost jiných živočichů atd. Velkou roli hrají rovněž klimatické podmínky a proudění vzduchu.

Toto všechno jsou aspekty, které je potřeba před použitím psa zohlednit a správně vyhodnotit, protože ve finále pouze psovod rozhoduje, zda v konkrétní situaci psa použije, či nikoliv. Pouze na psovodovi rovněž záleží, jakou zvolí taktiku použití psa v daném případě-postup a směr ohledání, dobu nepřetržité práce psa, délku a četnost přestávek k regeneraci sil psa atd.

V každém prostředí je nutno se zaměřit zejména na místa, kde je největší předpoklad, že se zde nachází drogy. Například u automobilů je to zavazadlový a motorový prostor, dutiny v karoserii, odkládací přihrádky, výplně dveří a sedaček, polstrování stropu apod.

7. Na jaké látky jsou psi cvičeni?

Jak u Policie, tak u Celní správy ČR, jsou psi cvičeni na všechny běžně dostupné drogy. Konkrétně se jedná o konopí (marihuanu), hašiš, heroin, kokain, extázi a dále na látky efedrin a metamfetamin, které jsou součástí neboli účinnou látkou ve většině synteticky vyráběných drog.

8. Co jsou tzv. „klamáky“ a setkáváte se s nimi?

Tzv. klamáky jsou klamné nálože, používané při výcviku služebních psů. Jejich smyslem je eliminovat reakci psa na tyto látky při ostrém použití. Jedná se například o potravu, prázdné sáčky používané k distribuci drog, zapachování místa jiným psem nebo fenou apod. Pokud je pes při výcvik seznamován s těmito látkami a systematicky veden k tomu, že na tyto látky nesmí reagovat, vyhneme se při skutečném použití psa jeho falešnému značení.

3.5 Spolupráce s ostatními státními orgány

Je samozřejmé, že nejužší spolupráce se státními orgány probíhá mezi Celní správou České republiky a Policií České republiky a to především ve spojitosti s pašováním tabákových výrobků a OPL. U CITES celní správa nejvíce spolupracuje s Ministerstvem životního prostředí a Českou inspekcí životního prostředí.

3.5.1 ÚOOZ

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu patří mezi výkonné pracoviště služby kriminální policie a vyšetřování. Tento útvar vznikl v roce 1995 a jeho působnost je na celém území České republiky. Svou prací se podílí na udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti. V důsledku několika vývojových faktorů, které ovlivnili historii České republiky (např. vstup do Schengenu) a následné zrušení státních hranic se na našem území několikanásobně zvýšil počet cizinců a zároveň došlo k nárůstu některých druhů kriminality.

ÚOOZ plní v oblasti boje s organizovaným zločinem v České republice zejména tyto úkoly:

1. Získávání, soustředování, uchovávání, analýza a využívání informací

důležitých pro boj s organizovaným zločinem

2. Odhalování, vyšetřování a zjišťování pachatelů TČ:

na úseku nedovoleného obchodování nebo přechovávání zbraní střeliva, vojenského materiálu, radioaktivních látek atp.

v oblasti obchodu s lidmi a nelegální migrace násilné trestné činnosti, vydírání, nástražných výbušných systémů

v oblasti padělání a pozměňování peněz a dalších platebních prostředků

v oblasti terorismu a extremismu

v oblasti zločineckých struktur a jejich aktivit na území ČR

v oblasti rozsáhlé majetkové trestné činnosti¹⁵

¹⁵ <http://www.policie.cz/clanek/cinnost-utvaru-a-jeho-ukoly.aspx>

3.5.2 NPC

Národní protidrogová centrála je policejní útvar s celonárodní působností. Hlavním úkolem NPC je vyhledávat, odhalovat a vyšetřovat trestnou činnost spojenou s nedovolenou výrobou a obchodem s omamnými a psychotropními látkami a jedy. NPC se zaměřuje především na organizované a mezinárodní formy.

Cílem je snižování nabídky nelegálních drog a prosazování práva v České republice. Dále se NPC podílí na tvorbě a realizaci národní strategie protidrogové politiky. V neposlední řadě vytváří projekty pro preventivní oblast s důrazem na primární prevenci.

3.5.3 ČOI

Česká obchodní inspekce je orgán státní správy podřízený Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky. Dělí se na ústřední inspektorát a jemu podřízené inspektoráty se sídly v krajských městech. ČOI provádí kontrolu a dozoruje nad právníckými a fyzickými osobami prodávající nebo dodávající výrobky a zboží na vnitřní trh.

Česká obchodní inspekce kontroluje:

- *dodržování podmínek stanovených k zabezpečení jakosti zboží nebo výrobků (kromě potravin) včetně jejich zdravotní nezávadnosti, podmínek pro skladování a dopravu;*
 - *zda se při prodeji zboží používají ověřená měřidla (pokud ověření podléhají), a zda používaná měřidla odpovídají příslušným předpisům, technickým normám či patřičnému schválení;*
 - *dodržování podmínek stanovených právními a jinými příslušnými předpisy pro poskytování určitých služeb a provozování některých specifických činností;*
-

- zda při uvádění výrobků na trh byly tyto výrobky opatřeny náležitým povinným označením, popřípadě zda k nim byl vydán či přiložen předepsaný certifikát, zda vlastnosti stanovených výrobků uvedených na trh odpovídají příslušným technickým požadavkům a podobně;

- zda výrobky uváděné na trh jsou bezpečné;

- zda jsou při sjednávání spotřebitelského úvěru dodržovány povinnosti stanovené právními předpisy (pokud dozor v daném případě nevykonává Česká národní banka).¹⁶

3.5.4 Ministerstvo životního prostředí

Celní správa spolupracuje v oblasti odhalování CITES s Ministerstvem životního prostředí, které bylo zřízeno 19. prosince 1989 a slouží jako ústřední orgán státní správy a orgán vrchního dozoru ve věcech životního prostředí.¹⁷

3.5.5 Česká inspekce životního prostředí

Česká inspekce životního prostředí byla zřízena v roce 1991. Jedná se o odborný orgán státní správy, se kterým spolupracuje celní správa. ČIŽP provádí dozor nad respektováním zákonných norem v oblasti životního prostředí. Provádí také dohled nad dodržováním závazných rozhodnutí správních orgánů v oblasti životního prostředí.

3.6 Návrhy řešení ke zlepšení situace

Proniknout k bezprostředním poznatkům vedoucím ke zlepšení situace v oblasti pašování zboží je velmi složité. Prostředí, ve kterém se odehrávají tyto nelegální aktivity, je úzce propojeno s organizovaným zločinem, který má své kroky a konání promyšlené. Při zadržení pachatelů, jsou již připraveny scénáře tak, aby se skupina pokud možno úplně distancovala od pachatele, který je za převoz zodpovědný.

¹⁶ <http://www.coi.cz/cz/o-coi/pusobnosturadu/>

¹⁷ <http://www.mzp.cz/cz/ministerstvo>

Z analýzy konkrétních případů jsem se snažil sestavit obraz návrhu vedoucího ke zlepšení situace. Vycházel jsem z analýzy informací z denního tisku, analýzy výročních zpráv Celní správy České republiky, provedené statistické analýzy záchytů OPL, CITES a tabáku.

3.6.1 Technické prostředky v boji proti korupci celních orgánů

Automatizace může být jeden ze způsobů jak zamezit korupci v celní správě. Pomocí automatizace lze zvýšit účinnost a efektivitu a tím odstranit příležitosti ke korupci v naší zemi. Automatizované systémy by měly být konfigurovány takovým způsobem, aby se snížila příležitost k nevhodnému využívání rozhodnutí podle volného uvážení a předávání peněžních prostředků mezi celníky a fyzickými osobami.

Monitoring jako prevence proti korupci a s ním spojenému nedovolenému pašování zboží. Zavedením kontrolních a monitorovacích mechanismů může vést ke zlepšení situace. Například zavedením vnitropodnikových kontrolních programů nebo interních a externích kontrolních a bezpečnostních auditů.

Bezpečnostní audit:

Jsou speciální metody přezkoumání bezpečnostní situace v daném prostředí, objektu či firmě prováděné specializovanými útvary nebo jednotlivci pracujícími v průmyslu komerční bezpečnosti.

Bezpečnostní audit má být chápán jako určitá revize, inspekce, prověrka. Jeho závěr musí být bezvýhradný a nezavádějící, např. vyhověl, bez výhrad, odpovídá modelu atd. nebo naopak. Nelze udělat závěr auditu, který je dvojnásobný, nebo připouští dvojí či několikery výklad. (7)

Z pohledu objektů prověřování rozlišujeme čtyři druhy auditů:

- a) audit OBJEKTOVÉ BEZPEČNOSTI*
- b) audit SYSTÉMŮ (JAKOSTI PROCESŮ)*
- c) audit JAKOSTI VÝROBKŮ (SLUŽEB)*
- d) audit LIDSKÝCH ZDROJŮ (8)*

Tyto režimy pomáhají vytvářet represivní postupy zaměřené na odhalování korupce a stíhání provinilých osob. V případech, kde je podezření na rozšířenou korupci v celní správě je také možnost vyhledáním pomoci nezávislých agentur, které se specializují na boj proti korupci.

3.6.2 Boj proti mezinárodnímu organizovanému zločinu

Mezinárodní kriminální skupiny, které mají působnost na českém území, spolupracují v přímých vazbách se zahraničím. Můžeme tedy říct, že jejich činnost se odvíjí od aktuálních trendů pašování, které určuje mezinárodní zločin. Účinný způsob jak předejít těmto jevům není možný bez úzké mezinárodní spolupráce.

Je důležité, aby další cesta boje proti organizovanému zločinu, byla vedena politickou iniciativou. Důležitým podnětem byla v tomto směru Světová konference, která se zabývala mezinárodním organizovaným zločinem. Konala se již v roce 1994 v italské Neapoli pod záštitou OSN. Řešením těchto jednání bylo vytvoření Neapolské politické deklarace a plán celosvětových opatření proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.

Je důležité, usilovat o účinnější mezinárodní spolupráci, která bude zaměřená proti této hrozbě a tím pádem zajistit účinnou koordinaci všech těchto činností jak v profesní tak politické rovině.

V evropském prostoru je aktuálně důležité pro Českou republiku spolupracovat s orgány Evropské unie. Důraz by měla Evropská unie klást na problematiku pašování a obchodu s drogami a s ním často spojené praní špinavých peněz. A přetvořit Evropské společenství v daleko integrovanější celek.

Jako nejdůležitější body pro řešení této situace bych uvedl tyto:

- Sběr a analýza informací, které se vztahují k organizované kriminalitě
- Možnost zamezení infiltrace organizovaného zločinu do státního sektoru
- Posílení prevence proti organizované kriminalitě
- Zesílení spolupráce s kandidátskými zeměmi, které usilují o vstup do Evropské unie.

Charakteristickým trendem pro dnešní dobu je internacionalizace skupin zabývajících se organizovaným zločinem a jejich spolupráce, při které si flexibilně vyměňují know-how potřebné k mezinárodnímu pašování.

ZÁVĚR

Ve své diplomové práci jsem se pokusil popsat metody pašování zboží a způsoby jejich odhalování z pohledu orgánů Celní správy České republiky. Svou důležitou roli problematice pašování hraje mezinárodní organizovaný zločin, který se svou spoluúčastí prakticky podílí na většině případů této nelegální činnosti.

Ve své práci jsem širokou veřejnost seznámil s různými formami organizovaného zločinu, s nejdůležitějšími mafiánskými skupinami a gangy, které působí na našem území.

Dále v mé diplomové práci následovala část výzkumná, kterou jsem rozdělil do tří částí podle často pašovaných komodit.

Z výzkumu vyplývá, že první sledované období (2005 – 2008) bylo z pohledu pašovaného zboží aktivnějším obdobím. Příčinou může být vstup České republiky do schengenského prostoru a s ním spojené zrušení pohraniční celní kontroly.

Výsledky v druhém sledovaném období mohou být také zapříčiněny jistou mírou stále se zvyšující profesionality organizovaných skupin a jejich technickou vybaveností. Důležitá je spolupráce s ostatními zeměmi a rychlá reakce na aktuální trasy a trendy v pašování. Česká republika má z pohledu kurýrů strategickou pozici v Evropě, protože mají v rámci EU snadnější pohyb. Ve třetí části výzkumu jsem zhodnotil poměr odhalených OPL mezi celní správou a policií.

Dále jsem praktickou část zasvětil odhalování drog a pašovaných komodit služebním psem. Při svém praktickém úkolu jsem se osobně zúčastnil výcviku služebního psa, jenž byl zaměřen na odhalování omamných a psychotropních látek. Seznámil se s různými metodami úkolů, které musí služební pes zvládnout. V následném rozhovoru s cvičitelem psa jsem se snažil představit práci psovoda a služebního psa ve službě zaměřené na odhalování drog.

Závěrem chci konstatovat, že situace v České republice je ve spojení s pašováním a organizovaným zločinem znepokojující. Je důležité proti tomuto fenoménu dnešní doby účinně bojovat a celní správa hraje v tomto boji proti pašování nezastupitelnou roli.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

In my thesis, I attempted to describe methods of goods smuggling and means of their discovery from the point of view of the Czech Customs Authority. Transnational organized crime has an important role in this smuggling as it is involved in case of almost all illegal practices.

I have presented several forms of organized crime and the most important mafia gangs involved in illegal practices on our territory.

Furthermore, in the research part of my thesis, I have divided the most commonly smuggled commodities into three groups.

As follows from the results, the first observed period (2005 – 2008) was the busiest period considering the goods being smuggled. The probable cause may be the Czech Republic joining the Schengen Area and discontinuation of custom controls.

The results of the second observed period may have cause in the steadily growing professionalism of organized groups and their technical equipment. International cooperation and a brisk reaction on current trends in smuggling is an important issue. From the point of view of smugglers, the Czech Republic has a strategic position in Europe as it enables easy movement. In the third part, I analyzed the ratio of discovered narcotic and psychotropic substances between the Customs Authority and the police.

Further, I dealt with the police dog discovery of drugs and other smuggled commodities. During my practical exercises, I took part in training of a police dog that aimed at disclosing of narcotic and psychotropic substances. I became familiar with various tasks that a police dog must cope with. In the following interview with the dog trainer, I attempted to introduce work of a police dog in service regarding disclosure of smuggled drugs.

At the end of the day, I want to declare that the situation in the Czech Republic regarding smuggling and organized crime is alarming. It is important to efficiently fight against this phenomena and the Customs Authority has an important role in this process.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. **Brodesser, Slavomír a kolektiv autorů.** *Celnictví v Československu: minulost a přítomnost.* Praha : Naše vojsko, 1982.
2. **cel, Generální ředitelství.** Celní správa České republiky. *Web. Celní správa České republiky.* [Online] 2012. [Citace: 23. Březen 2014.] <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/brozura-CS.pdf>.
3. —. Celní správa České republiky. *Web. Celní správa České republiky.* [Online] 2012. [Citace: 20. Březen 2014.] <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/zmena-organizacni-struktury-cs-k-112013/Documents/sb0005-2012-17-2012.pdf>.
4. **Nožina, Miroslav.** *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice.* Praha : Themis, 2003. ISBN 80-731-2018-6.
5. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. *Web Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.* [Online] 2012. [Citace: 18. Březen 2014.] www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=139719.
6. **Cejp, Martin.** Organizovaný zločin v České republice III. *Institut pro kriminologii a sociální prevenci.* [Online] 2004. [Citace: 20. Únor 2014.] <http://www.ok.cz/iksp/docs/301.pdf>. 80-7338-027-7.
7. —. *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky.* Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. ISBN 978-807-3381-059.
8. **Naím, Moisés.** *Černá kniha globalizace.* Praha : Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-866-2.
9. **menšiny, sekretariát Rady vlády pro národnostní.** *Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2011.* [Dokument] Praha : autor neznámý, 2011.
10. **správa, Celní.** Celní správa České republiky. *Web Celní správa.* [Online] [Citace: 6. Duben 2014.] <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Documents/brozura-CS.pdf>.
11. **Laucký, Vladimír.** *Technologie komerční bezpečnosti II.* Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2007. ISBN: 978-80-7318-631-9.
12. **Laucký, Vladimír a Drga, Rudolf.** *Speciální technologie komerční bezpečnosti.* Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2012. ISBN 978-80-7554-146-9.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSSR - Československá socialistická republika

CITES - Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin

OSN - Organizace spojených národů

OZ - Organizovaný zločin

SNS - Společenství nezávislých států

FBI - Federální úřad pro vyšetřování

ČR - Česká republika

OPL - Omamné a psychotropní látky

PČR - Policie České republiky

CS - Celní správa

EU - Evropská unie

SRN - Spolková republika Německo

NPC - Národní protidrogová centrála

ÚOOZ - Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

ČOI - Česká obchodní inspekce

ČIŽP - Česká inspekce životního prostředí

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 : Sféry ve skupině.....</i>	<i>19</i>
<i>Obrázek 2 Mobilní rentgen HCV mobile V2.....</i>	<i>54</i>
<i>Obrázek 3 Praktická ukázka vyhledávání drog</i>	<i>55</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Počet odhalených případů nelegální přepravy OPL, tabáku a</i>	39
<i>Tabulka 2 Počet odhalených případů nelegální přepravy OPL, tabáku a</i>	39
<i>Tabulka 3 Množství odhalených OPL, tabáku a CITES při nelegální přepravě</i>	41
<i>Tabulka 4 Množství odhalených OPL, tabáku a CITES při nelegální přepravě za</i>	42
<i>Tabulka 5 Množství odhalených OPL policií ČR.....</i>	49
<i>Tabulka 6 Množství odhalených OPL Celní správou ČR</i>	49

